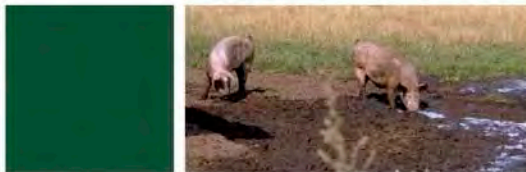

Miljøgodkendelse

**Enghavegård
Vaarstvej 91
9260 Gistrup
v/ Lars Holten Hansen**

AALBORG
KOMMUNE

Dato for godkendelsen:	30. september 2010
Husdyrbruget:	Enghavegård
CHR-nr.	30849
CVR-nr:	27536743
Matr. nr., ejerlav	4a, Torderup By, Gunderup
Husdyrbrugets adresse:	Vaarstvej 91, 9260 Gistrup
Ejer af husdyrbruget og ansøger	Lars Holten Hansen
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Irene Overgaard Larsen / Jette Jensen Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 – MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
2 – RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	8
3 - GENERELLE FORHOLD	11
VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	12
4 - HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	13
VILKÅR TIL PLACERING I LANDSKABET MV	13
PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET	14
5 - HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	15
HUSDYRHOLD.....	15
*DER ER REGNET MED 34 MINKTÆVER PR. DE	15
VILKÅR TIL SLAGTESVINEPRODUKTIONEN	15
VILKÅR TIL MINKPRODUKTIONEN	16
ANLÆGGET	16
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT	16
VILKÅR TIL VENTILATION.....	17
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG, HERUNDER VANDFORBRUG	18
VILKÅR TIL ENERGI.....	20
VILKÅR FOR AFLØBSFORHOLD FOR SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND.....	21
VILKÅR TIL BORTSKAFFELSE AF AFFALD.....	22
VILKÅR TIL OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	24
VILKÅR FOR UHELD OG RISICI	25
6 – GØDNINGSPRODUKTION OG – HÅNDTERING	27
GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	27
VILKÅR TIL AFSÆTNING AF HUSDYRGØDNING.....	27
VILKÅR FOR GYLLEBEHOLDERE OG HÅNDTERING AF GYLLE.....	28
VILKÅR TIL OPBEVARING AF FAST GØDNING/DYBSTRØELSE.....	30
7 – FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET.....	32
AMMONIAK OG NATUR	32
TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING.....	32
VILKÅR TIL LUGT FRA DYREHOLDDET	34
VILKÅR FOR FLUE- OG SKADEDYRSBEKÆMPELSE	35
VILKÅR FOR TRANSPORT	36
VILKÅR FOR STØJ	38
VILKÅR FOR STØV	39
8 – AREALERNE	40
GENERELT OM UDVASKNING AF NÆRINGSTOFFER TIL VANDMILJØET.....	40
VILKÅR TIL UDBRINGNINGSAREALERNE.....	40
GRUNDEVAND	41
OVERFLADEVAND	42
FOSFOR.....	42
VURDERING AF MARINE OMRÅDER I FORHOLD TIL HABITATDIREKTIVET.....	43

---

9 – BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT)	48
VILKÅR TIL BAT	48
10 – ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET	50
0-ALTERNATIV	50
11 – HUSDYRBRUGETS OPHØR	52
VILKÅR FOR NEDLUKNINGSPLAN	52
NEDLUKNINGSPLAN	52
12 - KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	53
VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL.....	53
BILAGSLISTE.....	54
LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER.....	55
SAMLET OVERSIGT MED VILKÅR:	56

1 – Meddelelse om miljøgodkendelse

Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svine- og mink farmen på Enghavegård, Vaarstvej 91, 9260 Gistrup, fra 251,25 dyreenheder (DE) til 306,85 DE efter de ændrede DE-beregninger er det en udvidelse fra 244,19 DE til 297,99 DE.

Godkendelse sker efter § 12 i Husdyrloven¹. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøreddegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Kommuneplan 2009 udarbejdet af Aalborg Kommune.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Offentlighed

Ansøgningen er offentliggjort i Østthimmerlands Folkeblad den 14. april 2010. Der indkom bemærkninger fra en nabo. Bemærkningerne drejede sig om bekymringer vedrørende forøgelse af lugtgener og til- og frakørslen til ejendommen som sker på markvej tæt forbi nabo. Bemærkningerne er inddraget i behandling af sagen.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, andre parter i sagen og naboer fra den 13. august 2010 til den 27. september 2010.

I høringsperioden gjorde ansøger via konsulenten indsigelser mod flere vilkår i udkastet til miljøgodkendelse. Aalborg Kommune har efterfølgende foretaget en revurdering af vilkårene i dialog med konsulenten.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.²

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at byggearbejder skal være udført, og at etablering af dyreholdet skal være påbegyndt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2018.³

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

---

² (jf. § 41 i husdyrloven)

³ jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i Østhimmerlands Folkeblad den 5. oktober 2010.

Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, inden for 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. senest den 2. november 2010 inden arbejdstids ophør. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail landbrug@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby. Klagen vil herefter blive videresendt Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i behandling af sagen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Evt. sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁴

Nørresundby d. 30.09.2010

Irene Overgaard Larsen
Sagsbehandler

---

⁴ Jf. Husdyrlovens § 90

2 – Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Lars Holten Hansen, Vaarstvej 91, 9260 Gistrup har ansøgt Aalborg Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12, stk.2.

Sagen er indsendt i 2008 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 7241.

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 10-2008-A. Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 7241 version 6 af 28. september 2010, samt yderligere supplerende materiale.

Produktionsudvidelse og anlægsændringer

Den nuværende produktion er godkendt til 208 DE slagtesvin (30-116 kg) og 41 DE mink (gl. beregninger for både svin og mink).

For slagtesvinenes vedkommende ansøges om nedsættelse af vægten til 30-110 kg, hvilket betyder at der kan produceres flere grise i de eksisterende stalde. Produktionen øges således fra 5.825 til 7.800 stk. slagtesvin årligt. 7.800 slagtesvin 30-110 kg svarer til 231,52 DE.

For minkenes vedkommende betyder nye regler, at man i fremtiden ikke må benytte 8-rumsbure. Der er en del etagebure på farmen i dag. Lovgivningen omkring etagebure bliver diskuteret. Udvidelsen af minkfarmen er derfor fremtidssikret, såfremt etagebure bliver påkrævet udfaset. De nye 6-rums bure kræver mere plads end 8-rums bure, og der søges samtidig om tilladelse til at udvide med 460 minkårtæver. Det er derfor planen at forlænge eksisterende 12 rækker hal med 72 meter mod nord og den eksisterende 6 rækker hal med 25 meter mod nord. Fremtidigt dyrehold bliver på 2.260 mink, hvilket svarer til 66,47 DE ved 34 tæver pr. DE.

Udvidelsen af de eksisterende minkhaller er de eneste bygningsmæssige ændring der sker. Derudover ønskes etableret en møddingsplads til det halm der fjernes under minkburene.

Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har d. 7. december 2004 fået foretaget en VVM-screening af en udvidelse af produktionen fra 34 DE mink og 140 DE slagtesvin til 41 DE mink og 208 DE slagtesvin (gamle beregninger af DE for både slagtesvin og mink).

Lugt

Lugtgenekriteriet er overholdt og det er ikke nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer

Ansøger råder over ca. 105 ha ejede og forpagtede udspretningsarealer. En ejet mark ligger i nitratklasse I. De resterende ejede eller forpagtede arealer er beliggende i den store nitratfølsomme lomme, der findes sydøst for Aalborg. Beliggenheden i lommen betyder, at

der ikke kan tillades nogen øget kvælstofudvaskning fra rodzonen på arealerne. Arealerne er beliggende udenfor fosforbelastede områder, der afvander til Natura 2000.

Der er ingen overlap med beskyttede naturtyper.

Der er på ejet og forpagtet arealer udbragt husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha og anvendt standardsædskifte for alle arealer.

Kvælstofudvaskning overfladevand

Et enkelt af bedriftens ejede eller forpagtede udspretningsarealer (14,6 ha) er beliggende i Nitratklasse I, de andre ligger udenfor nitratklasser. Samtlige arealer afvander til Langerak via Lindendrup Å eller Romdrup Å. Langerak er ikke beliggende i Natura2000 område

Udvaskningen af den samlede ansøgning er beregnet i ansøgningssystemet til 54,90 kg N/ha DE_{max} og 54,60 kg N/ha DE reel, hvilket betyder at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til overfladevand er overholdt.

Der anvendes efterafgrøder udover det almindelige krav på 2,01 % som virkemiddel.

Kvælstofudvaskning grundvand

Samtlige udspretningsarealer (ikke aftalearealerne), undtagen en mark er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområde. Udvaskningen af nitrat fra rodzonen er beregnet i nudrift til henholdsvis 61 mg nitrat/liter og 71 mg nitrat/liter, og i ansøgt produktion beregnes en udvaskning på 57 mg nitrat/liter og 68 mg nitrat/liter. Da der ikke sker en stigning i udvaskningen er der ikke stillet yderligere krav hertil.

Fosfor

De ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i et område uden nogen beskyttelsesgrad mht. fosfor. Kravet om P overskud er overholdt.

BAT

I denne godkendelse er der redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Ammoniak

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 1210,40 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 7.202,42 kg N/år.

Det generelle krav om 20% reduktion af ammoniakemissionen er opfyldt ved overdækning af en gyllebeholder samt at foretage daglige udmugninger hos minkene.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,16 kgN/ha. Ejendommen er beliggende i bufferzone II, men der er ikke ejendomme over 75 DE som får betydning for beregningene.

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som

etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugere samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

3 - Generelle forhold

Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Vaarstvej 91, 9260 Gistrup herunder alle arealer der er vist på bilag 1.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 29.09.2013 (3 år efter godkendelsens dato)
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 29. september 2018 (såfremt afgørelsesdatoen udsættes som følge af en klage til Miljøklagenævnet eller lignende, regnes retsbeskyttelsesperioden fra denne dato). Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Enghavegård, Vaarstvej 91, 9260 Gistrup. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 30849, og husdyrbruget er registreret under CVR nr. 27536743 og CVRp nr. 1002021178.

Den nuværende produktion er godkendt til 208 DE slagtesvin (30-116 kg) og 41 DE mink (gamle DE for både svin og mink).

For slagtesvinenes vedkommende ansøges om nedsættelse af vægten til 30-110 kg hvilket betyder at der kan produceres flere grise i de eksisterende stalde. Produktionen øges

således fra 5.825 til 7.800 stk. slagtesvin årligt. 7.800 slagtesvin 30-110 kg svarer til 231,52 DE

For minkenes vedkommende betyder nye regler, at man i fremtiden ikke må benytte de 8-rumsbure. De nye bure kræver mere plads, og der søges derfor om at forlænge den eksisterende 12-rækker hal med 72 meter mod nord og den eksisterende 6-rækker hal med 25 meter mod nord. Samtidig søges om tilladelse til at udvide med 460 minkårstæver. Fremtidigt dyrehold bliver på 2.260 mink hvilket svarer til 66,47 DE (34 tæver pr. DE).

Udvidelsen af den eksisterende minkhal, er den eneste bygningsmæssige ændring der sker. Derudover ønskes etableret en møddingsplads til det halm der fjernes under minkburene.

En oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af situationsplanen i bilag 2.

Meddeleelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal sendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.⁵

---

⁵ jf. § 15 og 16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 - Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Vilkår til placering i landskabet mv

9. De udvendige tag- og vægoverflader på tilbygningen til minkhallen skal udføres i stil med den eksisterende bygning.

Beskrivelse af placering i landskabet

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 155 meter til nærmeste landbrug mod syd. 258 meter mod syd ligger nærmeste beboelse uden landbrugspligt. Denne er beliggende i den samlede bebyggelse Torderup. Nærmeste by er Vårst 2,6 km mod syd.

Ved udvidelsen vil den vestligste minkhal med 12 rækker blive forlænget med 72 m. Den eksisterende 6 rækker hal bliver forlænget med 25 m. Gavlene mod nord på minkhallerne vil efterfølgende flugte. Der bygges i tilsvarende materialer, som det eksisterende.

Øst for minkhallerne etableres en møddingsplads med afløb til pumpebrønd mellem minkfarmen og svinestalden. Møddingen bygges som en plansilo med høje sider. Pladsen skal bruges til halm fra minkfarmen.

Bedriften er beliggende i det åbne land lige nord for Torderup. Terrænet omkring ejendommen er relativt fladt, og området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Forlængelsen af minkhallerne vil falde naturligt ind i den samlede bygningsmasse, idet forlængelsen betyder at de to minkhaller i fremtiden bliver lige lange. Visuelt vil ændringen næppe syne. Det er i øvrigt planen at plante nyt læhegn på den side af bygningerne, der vender mod vest og altså ud mod Vaarstvej. De planlagte ændringer fremgår af vedlagte oversigtskort og situationsplan bilag 2.

Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Lovpligtig minimumsafstand ⁶ fra nyetablerede stalde og anlæg	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m*	2700 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	2700 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabo-beboelse)	258 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	140 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	2700 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	99 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	100 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 1000
Beboelse på samme ejendom	15 m	46 m
Naboskel	30 m	110 m
Nabobeboelse	50 m	150 m

* OBS: indenfor 300 m skal der tages specielle hensyn, jf. § 20 i Husdyrloven

Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Der er ikke registreret fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinier som har betydning for udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering af beliggenhed og de planmæssige forhold

Aalborg Kommune vurderer at de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Husdyrloven er overholdt samt at hvis det sikres at tilbygningen sker i samme materialer som eksisterende bygninger vil ejendommen efter udvidelsen ikke vil syne væsentlig anderledes i landskabet end den nuværende.

⁶ Jf. Husdyrlovens §§ 6 og 8

5 - Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold

	DE mink	DE svin	Total DE
Nudrift	52,94*	191,25	244,19
Ansøgt	66,47*	231,52	297,99

*Der er regnet med 34 minktæver pr. DE

Vilkår til slagtesvineproduktionen

10. Slagtesvineproduktionen skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyrehold	Antal	Antal stipladser	Ind- og afgangsvægt	DE	Staldsystem
Slagtesvin	7.800	1.950	30-110	231,52	drænet gulv og spalter (33/67)

Der tillades mindre afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe der maksimalt er 1.950 dyr på stald med en gns. vægt på maksimalt 70 kg og det maksimale antal DE ikke overskrides.

11. Produktionen af slagtesvin må maksimalt være på 231,52 DE på årsplan.

12. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Beskrivelse af slagtesvineproduktionen

Der varierer om der køres rullende produktion af slagtesvin eller der produceres efter alt ind / alt ud konceptet. Staldene kan bruges til begge dele. Der er afhængig af hvilke holdstørrelser der er mulighed for at købe og hvad der minimerer sygdom og/eller medicinforbruget. Der produceres ca. 4 hold om året.

Der bliver løbende lavet effektivitetskontrol på svineproduktionen hvor effektiviteten følges og der bliver taget de nødvendige således at produktionen fortsætter optimalt.

Vurdering af slagtesvineproduktionen

Der er stillet vilkår om, at produktionen kan afvige fra det ansøgte hvis der maksimalt er 1.950 dyr på stald med en gns. vægt på 70 kg. Det svarer til 136.500 kg på stald som sikrer at lugtgenæafstanden ikke bliver anderledes end det ansøgte. Aalborg Kommune vurderer på baggrund af de stillede vilkår samt beskrivelsen af svineproduktionen, at denne kan foregå uden væsentlig påvirkning af naboer og miljø.

Der stilles vilkår om jævn fordeling af produktionen hen over året og ikke en "alt ind alt ud produktion" for at sikre lugtgenæafstandsberegningerne.

Vilkår til minkproduktionen

13. Minkproduktionen tillades drevet med et dyrehold på 2.260 minktæver med tilhørende hvalpe, i alt svarende til 66,47 DE.

Beskrivelse af minkproduktionen

Dyreholdet varierer over året, som følge af den måde pelsdyrproduktion foregår på. I februar/marts parres hunnerne og hvalpene bliver født i april-maj måned. Henover sommeren vokser hvalpene sig store, og pelsningen foretages i november-december måned. Dyreholdet vil således være mindst i januar - april og størst i efterårsmånederne.

Vurdering af minkproduktionen

Tilladelsen til dyreholdet er givet til et bestemt antal minktæver. Hvalpene er inkluderet heri, dvs. uanset om der kommer f.eks. 4 eller 6 hvalpe i gennemsnit pr. tæve er disse indeholdt i det lovlige husdyrhold. Aalborg Kommune vurderer, at det tilladte dyrehold kan være på ejendommen uden væsentlige gener for naboer og miljø.

Anlægget

Vilkår til staldinventar- og drift

14. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
15. Gyllerenderne på minkfarmen skal min. være 35 cm brede
16. Der skal ske daglig udmugning af gyllerenderne i hele minkfarmen.

Beskrivelse af staldinventar- og drift

Slagtesvinestalden

Slagtesvinestalden er på 15 x 112 m. Den er med drænet gulv. Der sker ingen ændring af stalden ved ændringen af dyreholdet. Stalden er bygget i flere etaper. Den sidste er opført i 2007 i Den forbindelse blev gulvet i det eksisterende byggeri renoveret med nyt gulv og inventar. I byggetilladelsen fra 2007 blev der ligeledes givet tilladelse til en drivgang på begge sider af slagtesvinestalden. Det blev ikke udført, men det er et ønske at denne drivgang kan opføres i forbindelse med denne ansøgning.

Minkfarmen

Minhhall 1 er 15 x 136 m. Den er bygget i 1987 og 1997. Det er en lukket hal med 6 rk. Hallen vil blive udvidet med 15 x 25 m for at kompensere for ophør brug af 8 rums bure og etagebure. Der er i det eksisterende byggeri 700 etagebure, som deles ud på 1.400 almindelige bure. Der må være fire mink i etageburene og to mink i alm. bure.

Minkhall 2 er 28 x 100 m. Den er bygget i 2005. Det er en lukket 12 rk. hal. Denne hal udvides med 28 x 72 m.

Der udvides i alt med 3.100 burrum i forhold til det nuværende byggeri.

Hallerne er med gødningsrender på 35 cm og robotudmugning.

Der er investeret i automatisk udmugning. På farmen er der en hal med 6 gyllerender, og en hal med 12 gyllerender med afløb midt i rendens strækning. Pt. er der ikke automatisk udmugning i den nordlige 1/3 af den 6 rækket hal. Ved udvidelsen af minkene vil gyllerenderne i denne del blive sammenkoblet med resten og dermed få automatisk udmugning.

BAT

Kommunen har lavet en vurdering af hvilken emissionsgrænseværdi for ammoniak anlægget skal leve op til. Vurderingen af værdien for slagtesvinestalden er lavet i henhold til Miljøstyrelsens vejledning: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", juni 2010 for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, og vurderingen af værdien for minkfarmen er lavet på baggrund af normtallet for referencestalden (mink).

Fra vejledningen er brugt emissionsgrænseværdien for eksisterende anlæg med drænet gulv som skal efterleves uden væsentlige ændringer i staldanlægget. I fastlæggelse af værdien er inddraget vurdering af hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt og grænseværdien kan således opnås i eksisterende anlæg med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin. Derfor er der ikke gennemført yderligere proportionalitetsvurderinger i forbindelse med godkendelsen.

Emissionsgrænseværdien er niveauet, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT. Grænseværdien beregnes til 7306,86 kg N pr. år. – se udregningen i nedenstående skema.

	Kg N pr. enhed	Antal dyr	Grænseværdi kg N
Slagtesvinestalden	0,4587	7800	3577,86
Minkfarmen	1,65	2260	3729,00
Samlet grænseværdi for anlægget			7306,86

I husdyrgodkendelse.dk er den samlede emission for anlægget beregnet til 7202,42 kg N pr. år så det vurderes at ansøgningen lever op til BAT med hensyn til emission af ammoniak.

Vurdering af staldinventar- og drift

Aalborg Kommune vurderer, at anlægget lever op til BAT, og at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra anlægget. Egenkontrollen i forbindelse med drikkevandsystemet sikrer dels, at der kan føres tilmed dette, dels at der til stadighed er fokus på dette.

Ventilation

Vilkår til ventilation.

17. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året. jf. logbog.
18. Anlægget skal have serviceeftersyn jf. anlæggets vejledning om service, jf. logbog.

19. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.

Beskrivelse af ventilation.

Der anvendes undertryksventilation i slagtesvinestalden. Ventilatorerne er af mærket SKOV DA 600, og der er tale om ganske almindelige ventilatorer, som er placeret i 6 m højde. Selve skorstenen er ca. 1 meter og der er 16 af dem i stalden – alle uden regnhætte. Desuden er der en skorsten i staldafsnittet med sygestier. Denne er magen til de andre og placeret på samme vis – den er dog udstyret med regnhætte.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og der ventileres således kun når der behovet.

Der er naturlig ventilation i minkhallerne.

BAT

I slagtesvinestalden er energiforbruget reduceret ved at gøre følgende:

- Udformning af ventilationssystemet er optimeret for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren
- Modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Minkhallerne er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Vurdering af ventilation.

Aalborg Kommune vurderer at valget af ventilationssystem er BAT, da ventilationsanlægget er frekvensstyret og det kontrolleres og rengøres jævnligt. De fastsatte vilkår sikrer at ventilationssystemet fungerer optimalt.

Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Vilkår til rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

20. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Beskrivelse af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Slagtesvinestalden

Når staldene er tomme, så startes iblødsætningsanlægget. Dagen efter vaskes staldene inkl. ventilationens vinger med højtryksrensere. Ofte kalkes stierne efter vasken. Hvis der er

problemer i stalden, desinficeres med desinfektionsvæske f.eks. Viacon S. Stalden udtørres og opvarmes med en oliebrænder inden de nye grise kommer derind.

Vaskevandet ledes til gyllesystemet.

Ejendommen har egen vandforsyning placeret i gårdspladsen. Der forbruges i ansøgt produktion ca. 4.360 m³ vand årligt i slagtesvineproduktionen fordelt på 3.580 m³ til drikkevand, 585 m³ til spild og 195 m³ til vask. I minkproduktionen bruges ca. 1000 m³ vand om året. Vandforbruget er beregnet ud fra normtal.

Ansøger oplyser at ejendommens vandforbrug er meget lavt således at gyllemængden er 20-30 % lavere end normen.

Minkfarmen

Fodersilo rengøres dagligt, mens den øvrige del af farmen rengøres 1 gang årligt i forhold til lovgivningen. Rengøringsvandet fra vaskepladsen løber i gyllesystemet.

BAT (vand)

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild

Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug

Detektering og reparation af lækager

Vandbesparende foranstaltninger:

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Detektering og reparation af lækager.
- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Rørsamlinger er synlige, således at lækager kan identificeres.
- Ved slagtesvinene opnås der en vandbesparelse, ved at der anvendes drikkenipler, som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).
- Ved minkene anvendes der ventiler med buk, hvilket forhindrer at minkene leger med ventilerne, med deraf følgende vandspild til følge.

Vurdering af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Aalborg Kommune vurderer at med det stillede vilkår at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for miljøet. Ligeledes vurderes at rengøring og vandforbrug lever op til BAT.

Energiforbrug

Vilkår til energi

21. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energitjekket skal gennemføres i forbindelse med renovering af stalden eller anden udskiftning af ventilatorer. Ved tilsyn skal fremvises kvittering for leveret ventilatorer hvor det kan ses hvilken type der er valgt.

Beskrivelse af energiforbrug

Elektricitet anvendes til ventilation, gyllepumpning og udmugning samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige fra 115.000 kWh til 120.000 kWh efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på 4 %. Stuehuset opvarmes med stokerfyr, men kan dog opvarmes med olie, hvis stokerfyret er i stykker. Stigningen i elforbruget skyldes den ekstra udmugning hos minkene. Se nedenstående skema.

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	9.000 l	9.000 l	Maskinhus og lade
Fyringsolie	500 l	500 l	Fyrrum
Smøreolie	120 l	120 l	Maskinhus
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	115.000 kWh	120.000 kWh	

Råvare- og energiforbrug

BAT (energi)

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol samt at anvende lavenergibelysning.

Energibesparende foranstaltninger:

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør/diodepærer – Der er opsat lavenergi lysstofrør i staldene. I forbindelse med løbende udskiftning af belysningen, indkøbes der altid lysstofrør med det laveste energiforbrug.
- Foderblandingsanlægget er en JL mølle, der har et optimeret energiforbrug
- I slagtesvinestalden er der multistep på ventilationen således, at det meste af året, kun er enkelte ventilatorer der kører. Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- I slagtesvinestalden er der undertryksventilation som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- God og vedligeholdt isolering af stalde.
- Minkhallerne er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er cirkulation i alle vandslangerne ved minken. Vandpumpen ved minkene kører automatisk og er koblet til en temperaturmåler, der automatisk slår pumpen til,

hvis temperaturen er under 5°C. Tiltaget betyder, at pumpen kun kører ca. 12 % af tiden.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har ansøger fået lavet et energitjek af husdyrbruget (bilag 3). Energijtjekket har vist, at der kan spares op til 40% af strømforbruget ved at der ved kommende udskiftning af ventilatorer vælges EC-ventilatorer i stedet for traditionelle ventilatorer.

Vurdering af energiforbrug

Aalborg Kommune vurderer, at energiforbrug ligger inden for normalen for denne type brug og at der er anvendt BAT. Energijtjekket viser oplagte ændringer af ventilatorerne i fremtiden, derfor er dette indsat som et vilkår.

Spildevand, herunder regnvand

Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

22. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
23. Al udvendig vask af maskiner, redskaber, grisetransportvogn og sprøjte skal foregå på godkendt vaskeplads. Vask af sprøjte kan dog foregå i henhold til reglerne i bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, bek. nr. 268 fra 31. marts 2009.
24. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.

Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og drikkevandsspild, i alt ca. 800 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt i forbindelse med udvidelsen.

Spildevandet fra vask af minkfodersiloen opsamles i ajlebeholder, hvorefter det pumpes til gyllebeholder. Ved levering af smågrise vaskes ladet på transportbilen på vaskepladsen, hvor gødningsrester og vand pumpes til gyllesystemet.

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads ved den mindste gylletank med afløb til gyllebeholderen eller i marken der skal sprøjtes. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midler håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt).

Afvask af sprøjteudstyr indvendigt sker i marken med et i sprøjten integreret vaskesystem.

Ca. 60% af tagvandet fra slagtesvinestalden ledes til Vårst hovedgrøft, der munder ud i Lindenberg Å. Tagvandet fra minkhallerne og de resterende 40 % fra slagtesvinestalden nedsives diffust.

Sanitært spildevand fra stuehuset ledes til septiktank, som er tilsluttet kommunal tømning en gang årligt. Der er intet toilet i stalden.

Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Aalborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholdere er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

Ligeledes vurderes, at den samlede håndtering af spildevand og regnvand sker på forsvarligt vis hvis de fastsatte vilkår overholdes.

Affald

Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald.

For oplag af farligt affald og kemikalier samt affald i øvrigt gælder vilkårene der er fremsat i denne godkendelse.

Aalborg Kommunes affaldsregulativer kan findes på www.skidt.dk.

Vilkår til bortskaffelse af affald

25. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes efter gældende regler f.eks. gennem kommunens ordning for klinisk risikoaffald.
26. Genanvendeligt affald (eksempelvis pap og papir) skal frasorteres det øvrige affald, og skal herefter afleveres til genbrug.
27. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
28. Farligt affald skal anmeldes til kommunen jf. kommunens regler herom.
29. Ved aflevering af farligt affald på genbrugsplads skal der medbringes udfyldt deklaration, som skal påtegnes af kommunen. Deklarationen findes på www.skidt.dk.
30. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
31. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
32. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Beskrivelse af bortskaffelse af affald

EAK – koder	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	-	-	Leverandør Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal	-	-	Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal	-	-	Produkthandel
16 01 19 Plast	20kg	-	Dagrenovation
16 01 20 Glas	10kg	Maskinhus	Glascontainer
16 01 06 Blyakkumulatorer	1stk.	Maskinhus	Maskinforretning
13 02 04 Mineralisk ikke chlo- rede motor, gear og smøre- olier	120l	Maskinhus	Dansk Oliegenbrug
16 01 07 Oliefiltre	2stk.	Maskinhus	Maskinforretning
02 01 09 Landbrugs- kemikalieaffald	Ingen	-	Kommunens genbrugsplads Leverandør
15 01 01 Papir og pap- emballage	400kg	Skraldespand	Dagrenovation
Spraydåser	-	-	Kommunens genbrugsplads
Klinisk risikoaffald (medicin- glas og -rester samt kanyler)	1 boks	Boks	Til kommunens miljøordning
Landbrugsplastic			Kommunens genbrugsplads
Rengjorte kemikaliedunke		Skraldespand	Dagrenovation
Byggeaffald	-	-	Entreprenør
Husholdningsaffald	1sæk/ ugen	Skraldespand	Dagrenovation
Brændbart affald		Skraldespand	Dagrenovation

Fast affald

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden. Lars Holten Hansen opfodrer grisene med eget korn. Soja og mineraler leveres i løs vægt. I ovenstående skema er der redegjort for affaldsmængderne.

Olie- og kemikalieaffald

Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares rum utilgængeligt for uvedkommende. Midlerne indkøbes efter behov, således at der kun forekommer få rester. I de tilfælde hvor et

restprodukt er blevet forbudt, afleveres det på den kommunale genbrugsplads. Den årlige mængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skulle tre gange og bortskaffes via dagrenovationen.

Lægemiddelsrester opbevares i original emballage. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks. Affaldet afhentes af kommunens afhentningsordning for klinisk risikoaffald. Årlig affaldsmængde estimeres til en boks kanyler.

Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afhentes af leverandøren. Årlig affaldsmængde estimeres til 50 l.

Døde dyr

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til ejendommen, således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr overdækkes med pressening/kadaverkappe og tilmeldes til destruktionsanstalt med dags varsel. Lars Holten Hansen er tilmeldt en SMS service hos DAKA, hvor han varsles en time inden afhentning. Dette betyder at døde dyr lægges på pladsen kort tid inden afhentning.

Mink der dør i løbet af året opbevares i fryser indtil pelsning.

Vurdering af bortskaffelse af affald

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt samt at affaldshåndteringen er BAT, når vilkår og affaldsregulativ følges.

Ved at registrere affaldsproduktionen indenfor forskellige affaldsfraktioner, rettes fokus mod affaldsproduktionen og evt. muligheder for dels at begrænse denne dels at sortere affaldet, med henblik på den bedste slutdisponering. Registreringen vurderes at være BAT

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

33. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
34. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
35. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
37. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.

38. Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk samt være synlige og læsbare.
39. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.

Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Placeringen af råvarer og hjælpestoffer er angivet i nedenstående tabel og fremgår i øvrigt af situationsplanen i bilag 2.

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Diesellole (tankkapacitet = 1.200+1.800l)	9.000	Tank på fast gulv under tag i lade og maskinhus
Fyringsolie (tankkapacitet = 1.200 l)	500	Fast gulv uden afløb i fyrrum
Pesticider	300l	I original emballage i frostfrit kemikalierum
Foder	-	Silo, lade og ved mink
Sojaskrå	-	Lade
Korn	-	Amerikanersilo, lade og maskinhus
Halm (tons el. antal baller)	5 ton	Lade

Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer.

Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Aalborg Kommune, at forholdene omkring opbevaring er tilstrækkelige i forhold til beskyttelse af miljøet, samt at der ved overholdelse af de stillede vilkår til opbevaring mindskes risikoen for at lækage giver anledning til forurening af jord eller grundvand.

Uheld og risici

Vilkår for uheld og risici

40. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
41. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
42. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Vedlagt som bilag 4)

Redegørelse for mulige uheld

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år. Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen Der er tilbageløb på gyllevognen	Se beredskabsplan
Strømsvigt	Nød-opluk i slagtesvinestalden Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt	Se beredskabsplan
Olieudslip	Overjordiske tanke på fast grund uden afløb Savsmuld til opsamling af spild	Se beredskabsplan
Kemikalieudslip	Påfyldning på fast bund Ingen afløb på kemikalierum	Se beredskabsplan
Andet		

Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

I ovenstående tabel er overblik over de mulige uheld på ejendommen samt forebyggende handlinger for at minimere risikoen for uheld. Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Teknik- og Miljøafdeling efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld, der er vedlagt som bilag 4.

Minimering af risiko for uheld

Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen. Se yderligere ovenstående skema.

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Der pumpes fra fortank til lagertank, men fra lagertank suges gyllen til gyllevognen. Dieselolie opbevares i godkendt tank, der placeret på betongulv uden afløb.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften. I planen er der beskrevet hvilke forholdsregler der skal tages i forhold til strømsvigt, brand samt overløb af gylle. Beredskabsplanen opdateres løbende til de faktiske forhold.

Vurdering af uheld og risici

Aalborg Kommune vurderer, at der er foretaget tilstrækkelige foranstaltninger til minimering af risikoen for forurening. Derudover er det gennem beredskabsplanen for husdyrbrug sikret, at eventuelle miljøuheld kan håndteres således at skade på miljøet er begrænset mest muligt.

6 – Gødningproduktion og – håndtering

Gødningstyper og mængde

Der er på ejendommen overvejende flydende husdyrgødning. Derudover er der den halm, som fjernes under burene i minkfarmen.

I nedenstående skema gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

Bemærk at ansøgningsystemet anvender kvælstof- og fosfornormerne for 2005/06 – de aktuelle normer kan afvige herfra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle	32.626,82	6.518,61	306,85
Modtaget husdyrgødning	300	55	2,85
Afsat husdyrgødning	-15.984,00	-2.935,00	-162,73
I alt til rådighed	16.942,82	3.638,61	146,97

Modtagelse af husdyrgødning

Beskrivelse af afsætning af husdyrgødning

Der modtages en smule dybstrøelse fra et hestehold (2,85 DE) ved Uffe Egebjerg, Vaarstvej 95, 9260 Gistrup. Dybstrøelsen modtages til opbevaring og udspreddning.

Vurdering af modtagelse af husdyrgødning.

Aalborg Kommune vurderer at ejendommen har både tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udspreddingsareal

Afsætning af husdyrgødning

Vilkår til afsætning af husdyrgødning

43. Der skal afsættes den mængde svinegylle som ikke kan udbringes på de arealer ejendommen ejer eller forpagter. Der skal fra husdyrbruget afsættes svinegylle indeholdende 15.984,00 kg N samt 2.935,00 kg P svarende til 162,73 DE i planperioden (1/8 til 31/7).

Vurdering af afsætning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at afsætte gødningen kan leve om til harmonireglerne.

Flydende husdyrgødning

Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle

44. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
45. Håndtering af gylle til og fra gylletank skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
46. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
47. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen på gyllebeholderen fra 2007 lukkes igen. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
48. Påfyldning af gylle skal ske med gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.

Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Gylle fra slagtesvinestalden og minkfarmen er adskilt således, at gyllen fra minkene går i den største af gyllebeholderne.

Der er tre eksisterende gyllebeholdere på ejendommen – se nedenstående skema. Den største af beholderne overdækkes med teltdug. På ingen af beholderne er fastmoteret pumpesystem – de tømmes alle med sugetårn. Der er en pumpe til bagskylsanlægget i minkfarmen fra den teltoverdækkede gylletank. Placering af gyllebeholderne kan ses i bilag 2.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Beholderkontrol årstal	Overdækning
Gyllebeholder nr. 1	1978	500	2008 - ok	Flydelag
Gyllebeholder 2	1991	944	2001 - ok	Flydelag
Gyllebeholder 3	2007	2.555		Telt
Fortank og kanaler		500		
I alt		4.499		

Ejendommen opbevaringskapacitet er på 4.499 m³. Se ovenstående skema. Normproduktionen af husdyrgødning er for ejendommen 4.700 m³ i nudriften og 5.600 m³ efter ansøgt

⁷ Nr. 1695 af 19/12 2006

produktion. Med ansøgningen er der indsendt erklæring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Der bliver etableret en ny overdækket fortank på 40 m³ ved slagtesvinestalden. Fortanken bliver over niveau i forhold til gyllekanalerne, hvorved risiko for overløb ved udslusning af gylle fra stalden fjernes.

Der er ca. 150 DE i svinegylle der ikke blandes med minkgylle. Den mængde leveres til gylleaftaler. Det er af den gylle der eksporteres til gylleaftaler.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres⁸. Lars Holten Hansen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning, ved at gøre følgende:

- Den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Omrøring af gyllebeholderen sker først kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.
- Den store beholder overdækkes med teltdug.
- De mindre beholdere dækkes med flydelag.

Overdækning af den store gyllebeholder har derudover den sideeffekt, at der kan spares diesel til udkørsel på marken, da der er et mindre volumen i gyllebeholderen.

Lars Holten Hansen tilser, at der etableres et godt naturligt flydelag, om nødvendigt suppleret med snittet halm. Der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Gyllen er således konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag evt. suppleret med snittet halm, hvilket også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak.

Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Aalborg Kommune vurderer, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det vurderes således, at der er tilstrækkelig kapacitet til at sikre at udbringningen af gyllen kan ske når dette er bedst muligt i forhold til frosne og våde jorder. Ud fra beskrivelsen for gyllebeholderne og ordningen om 10-årsbeholderkontrol vurderes det, at der er anvendt BAT med hensyn til gødningsopbevaringen.

⁸ BREF-resumé, s. v og xvi

Fast husdyrgødning

Vilkår til opbevaring af fast gødning/dybstrøelse

49. Halm opsamlet under minkburene skal opbevares på møddingsplads eller i gyllebeholder indtil udbringning.
50. Møddingspladsen skal opføres i overensstemmelse med de ved ansøgning om byggetilladelse gældende byggeblade.

Beskrivelse af fast gødning/dybstrøelse

Der er ikke egentlig fast gødning på ejendommen, men på ejendommen håndteres halmen som fjernes fra redekasserne samt spild som opsamles under minkburene.

I forbindelse med udvidelsen af minkfarmen etableres en ny møddingsplads øst for minkhallerne. Møddingspladsen bygges som en plansilo med høje sider og afløb til pumpebrønd mellem minkfarmen og svinestalden. Møddingspladsen er udelukkende tiltænkt halmen fra minkfarmen, hvor de opbevares indtil udspreddning.

Vurdering af fast gødning/dybstrøelse

Aalborg Kommune vurderer at den beskrevne håndtering af halmen fra minkfarmen sikre at der ikke sker væsentlige gener for miljøet.

Da det opsamlede halm under burene indeholder urin og foderrester stilles vilkår om at halmen opbevares på møddingsplads hvis der ikke spredes direkte i marken.

Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning

I bilag 1 findes oversigtskort over de udbringningsarealer der indgår i ansøgningen, herunder gødningsaftaler og forpagtede/ejede arealer.

BAT

Praksis vedrørende udbringning af husdyrgødningen lever op til BAT ved at:

- Emissionerne fra gødning til jord og grundvandet minimeres ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav.
- Der tages hensyn til markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.
- Den producerede husdyrgødning afstemmes med udspreddingsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved
  - mark- og gødningsplanlægning
  - jordbundsanalyser
  - at analysere gyllen for indhold af kvælstof og fosfor
- Forurening af vand forhindres ved:

- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
- at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket
- Ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- Gylle nedfældes på sort jord.
- Spredningen af gødning planlægges således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, således er det praksis:
  - at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage
  - at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene

Vurdering af udbringning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler giver udbringningen af husdyrgødning ingen væsentlige gener for omgivelserne – og udbringning på arealerne lever ligeledes op til kravet om anvendelse af BAT.

Anden organisk gødning

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l.

7 – Forurening og andre gener fra husdyrbruget.

Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7)

Beskrivelse af ammoniakfordampning

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 1210,40 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 7.202,42 kg N/år. Udvidelsen er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 20 %. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår, at kravet er opfyldt.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,16 kgN/ha. Der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE som giver kumulativ effekt i forhold til sårbar natur.

Til vurdering af husdyrbrugets kvælstofbelastning er beregnet stigningen i ammoniakdepositionen for naturarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Punkterne fremgår af kort over ammoniakdeposition i bilag 5. Der henvises i øvrigt til vurderingerne om natur i kapitel 8.

Teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Det generelle krav om 20% reduktion af ammoniakemissionen er opfyldt ved overdækning af en gyllebeholder samt at foretage daglige udmugninger hos minkene.

Foder

Beskrivelse af fodervalg

Mink

Foder til mink produceres centralt på fabrik som færdigfoder. Ansøger har derfor ingen indflydelse på fodersammensætningen. Foderet tilpasses dagligt minkens vækststadiet, hvilket optimerer foderoptagelsen. Der fodres efter ædelyst. Der tilsættes vand i foderet efter behov, så foderet får rette konsistens. Foderet opbevares i silo på støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Slagtesvin

Slagtesvinene fodres med hjemmeblandet tørfoder. Der fodres med to blandinger. Der er ikke forskel på hjemmeblandet foder og færdigfoder i forhold til miljøeffekterne.

Foderet opbevares i flere siloer. Korn opbevares i amerikanersilo, maskinhus og planlager i lade. Soyaskrå opbevares i 2 siloer i lade. Fedt opbevares i en silo i lade og mineraler leveres i bigbags og opbevares ligeledes i lade.

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

- Der anvendes to forskellige blandinger (fasefodring)
- Der anvendes fytasetilsætning
- Der fokuseres der på optimal ernæring og derigennem dyrevelfærd ved at udarbejde foderplanen i samarbejde med en svinekonsulent, som kan bidrage med den nyeste viden inden for svinefodring. Foderplanlægningen optimeres ved at foretage effektivitetskontroller (E-kontroller) med henblik på at optimere fodringen og fodersammensætningen.
- Der tages analyser af foderet og foderplanen afpasses foderets sammensætning og kvalitet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapport på ejendommen. Fodring optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden. Dette sker via kontakt med rådgivningstjenesten med speciale indenfor svineproduktion.

Vurdering af fodervalg

Aalborg Kommune vurderer, at da fodersammensætningen er optimeret af svineproduktionskonsulent i forhold til gældende normer således at N- og P-belastningen minimeres samtidig med at dyrenes behov tilgodeses at fodervalget og styringen heraf lever op til BAT. Dermed vurderes næringsindholdet i foderet at være styret og dermed også BAT.

Samlet vurdering af teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Aalborg Kommune vurderer, at den anvendte teknologi i projektet er tilstrækkelig således at de lovpligtige 20 % ammoniakreduktion er opfyldt og at det udmeldte ammoniakemissionsværdi er opfyldt.

Lugt

Vilkår til lugt fra dyreholdet

51. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
52. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
53. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, for at begrænse lugtgener.
54. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
55. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
56. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtmissionen ikke kan overholdes.

Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Oversigtskort med angivelse af afstand til de nærmeste naboer findes som bilag 6. Nærmeste by er Vaarst, som ligger 2,6 km syd for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Torderup hvor den nærmeste beboelsesejendom (afstand 314 m) også er nærmeste nabo uden landbrugspligt. 155 meter syd for husdyrbruget er nærmeste nabo med landbrugspligt beliggende. Geneafstanden måles fra midt på staldanlægget til kant af nærmeste bolig.

Nedenstående skema viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer (f.eks. lugter slagtesvin på delvist fast gulv 300 OUE/s/1000 kg og kvæg 170 OUE/s/1000 kg (OUE=Odour Unit)).

I blandede besætninger og/eller ved spredte staldanlæg beregnes en samlet geneafstand som et vægtet gennemsnit af lugt og afstand.

Lugtgeneafstandene er beregnet med fuld besætning. Der er ingen andre husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 meter af den samlede bebyggelse.

Lokalitet/område	Beregningsmetode	Geneafstand, ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet(aktuel) gns.afstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	715,13 m				Ja**
Samlet bebyggelse	Ny	545,65 m	491,08 m	491,08 m	321,13	Ja***
Enkelt bolig	Ny	263,42 m	169,06 m	177,37	313,95	Ja*

Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk:

*Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gns.afstand.

**Genekriterie overholdt. Ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

*** Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere eller lig med geneafstanden i nudrift og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne. Det fremgår, at der ikke er problemer i forhold til lugtgeneafstande.

Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegninger viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende med de begrundelser som er anført under ovenstående skema. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget svarer til hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at det stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet. Dette vurderes at være BAT.

Fluer og skadedyr

Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse

57. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
58. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Der sørges for god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

I slagtesvinestalden bekæmpes fluelarver med gyllefluer. I minkhallerne sikre den daglige udmugning, at der ikke klækkes fluelarver. Tidligere har fluer været bekæmpet med giftsnore under taget i minkfarmen.

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med privat firma om bekæmpelsen på ejendommen. Aftalen resulterer i faste årlige besøg.

Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Aalborg Kommune vurderer, at det er sikret at der ikke opstår gener fra fluer og skadedyr på husdyrbruget på baggrund af den beskrevne drift samt overholdelse af de stillede vilkår.

Transport

Vilkår for transport

59. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
60. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal ske i henhold til beskrivelsen for at undgå unødige gener hos naboen.

Beskrivelse af transport

Transport af dyr fra ejendommen sker via Torderup, Gunderup og Ellishøj, hvis der køres til slagteriet i Horsens. Køres der til slagteriet i Sæby, køres via Skovstrup og Hadsund landevejen. Transport af foder til og fra ejendommen sker ad samme vej på hverdage primært indenfor normal arbejdstid.

På bilag 1 ses transportveje for gylle fra ejendommen til udspretningsarealerne. Der køres gylle ud til raps (efterår og forår) og vårsæd omkring den 1. april og gylle til vintersæden omkring den 20. april. Udbringningen forestås af maskinstation, og da de typisk kommer med 2-3 vogne er udbringningen yderst koncentreret, hvilket afkorter perioden med de gener, der måtte forekomme med kørsel og lugt.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således, at gyllekørsel sker på interne veje eller på vejstrækninger, hvor der kun er få beboelser.

I nedenstående skema ses udviklingen og tidsintervaller for transporter til og fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen.

Art	Antal transportere		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Levering af minkfoder	280	280	2.400	2.800	Nat	Nat
Levering af sojaskrå	11	14	30t	30t	Alm. arbejdstid*	Alm. arbejdstid*
Egen foderproduktion	90	90	10t	10t	Høst	Høst
Indkøbt foder	20	25	30t	30t	Alm. arbejdstid*	Alm. arbejdstid*
Mineraler	4	5	10t	10t	Alm. arbejdstid*	08 Alm. arbejdstid*
Fedt	3	3	6t	6t	Alm. arbejdstid*	16 Alm. arbejdstid*
Levering af brændstof	3	3	1200+1800	1200+1800	Alm. arbejdstid*	Alm. arbejdstid*
Indlevering af dyr	23	30	-	-	08-16	08-16
Dyr til slagteri	40	40	150	200	Alm. arbejdstid*	Alm. arbejdstid*
Udbringning af gylle	150	180	25t	25t	I sæsonen	I sæsonen
Døde dyr	120	120	-	-	Alm. arbejdstid*	Alm. arbejdstid*
Andet	10	10	-	-	-	-

* Hovedparten af transporterne vil ske indenfor det angivne tidspunkt, dog kan der ikke holdes op for at levarandøren og modtagere vil levere/afhente udenfor angivne tidspunkter

Interne transportveje.

Der er to indfaldsveje til ejendommen - en asfalteret vej (den nordligste) og en grusvej (den sydligste). Grusvejen går nord for Vårstvej 95. Ad den asfalterede vej kommer foder til minkene og slagtesvinene. Dyr til slagteriet bliver ligeledes transporteret ad den vej.

Ad grusvejen transporteres dyr ind til ejendommen, brændstofleverancer og transport med husdyrgødning. Transport med husdyrgødning til arealerne nord for ejendommen og øst for ejendommen sker ad markvej bag ejendommen. Der er ca. 25 transportere til arealerne mod nord og 14 transportere øst for ejendommen. Transportere til arealer øst og nord for ejendommen vil den tomme gyllevogn returnere ad grusvejen.

Gylle udbringes med maskinstation. Ved bestilling anmodes om udbringning indenfor alm. arbejdstid af hensyn til naboen på Vårstvej 95. Det er dog ikke altid muligt for maskinstationen at tilpasse kravet, hvorfor det ikke altid er indenfor alm. arbejdstid. Fremover vil transportere efter klokken 21.00 ske af den nye vej mellem grusvejen og asfaltvejen, således at der ikke køres forbi Vårstvej 95.

Transport i forbindelse med byggeri ved slagtesvinestald vil være ca. 10 transportere ad grusvejen. Transportere i forbindelse med udvidelsen af minkhal vil ske via asfaltvejen. Der vil til etablering af fortanken komme yderligere to transportere (tung trafik). Herudover vil der være almindelig færsel af bygningsarbejdere til og fra byggepladsen.

Vurdering af transport

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at der ikke vil opstå væsentlige gener fra transport som følge af udvidelsen hvis vilkårene overholdes. Få transporter vil foregå gennem bymæssige bebyggelser, lige som det tilstræbes at transporter sker i dagtimerne på hverdage.

Støj

Vilkår for støj

61. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
62. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
63. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tabel: Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Beskrivelse af støj

Ejendommens støj stammer hovedsageligt fra ventilatorer, foderblanding og korntørring samt brugen af traktorer i forbindelse med markarbejdet.

Brugen af traktorer vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde, der går ud over dagtimerne.

Ventilationsanlægget hos slagtesvinene er konstant i drift – dog afhængig af ventilationsbehovet.

Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse med høst juli – september. I denne periode er det i konstant drift. Korntørring foregår i en amerikanersilo.

Foderblanding kan foregå hele døgnet, men da anlægget er placeret i laden, er der kun lidt støj fra anlægget.

Vurdering af støj

Aalborg Kommune vurderer, at der ikke er væsentlige støjgener forbundet med husdyrbruget. Hvis der mod forventning alligevel skulle opstå problemer sikrer vilkårene, at generne kan reguleres.

Støv

Vilkår for støv

64. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
65. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Beskrivelse af støv

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Støvcykloner/støvposer er påmonteret siloerne.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle megen opmærksomhed rettet mod disse og der køres efter forholdene.

Vurdering af støv

Aalborg Kommune vurderer at aktiviteterne ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne og det vurderes ikke at være nødvendigt at stille yderligere vilkår vedr. støv.

Lys

Beskrivelse af lys

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring udenfor arbejdstiden og i en kort periode efter udfodringen. Lyset tændes og slukkes automatisk. Det er lovkrav at der er lys i mindst 8 timer pr. døgn.

Der er udendørs lys på gårdspladsen og ved udleveringsrampen. Ved udleveringsrampen tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret.

Vurdering af lys

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik og det er derfor vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til lysforhold på husdyrbruget.

8 – Arealerne

Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udspretningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Vilkår til udbringningsarealerne

66. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer der fremgår af bilag 1.
67. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,4 DE/ha.
68. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 146,97 DE pr. planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 16.942,82kg N og 3.638,61 kg P.
69. På bedriften skal der hvert år være 2,01 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som føl-

ge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

70. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.

Beskrivelse af udbringningsarealerne

Bilag 1 er oversigtskort over de udbringningsarealer der indgår i ansøgningen, herunder gødningsaftaler og forpagtede/ejede arealer.

Lars Holten Hansen råder over ca. 105 ha ejede og forpagtede udspretningsarealer. Desuden ejes arealer der ikke tilføres husdyrgødning. De er indtegnet med sort på kortbilag 1.

En ejet mark ligger i nitratklasse I. De resterende ejede eller forpagtede arealer er beliggende i den store nitratfølsomme lomme, der findes sydøst for Aalborg. Beliggenheden i lommen betyder, at der ikke kan tillades nogen øget kvælstofudvaskning fra rodzonen på arealerne.

Derudover er der ingen udpegninger. Arealerne er således beliggende udenfor fosforbelastede områder, der afvander til Natura 2000.

Der er ingen overlap med beskyttede naturtyper.

Der er på ejet og forpagtet arealer udbragt husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha og anvendt standardsædskifte for alle arealer. Der er tilpasset med 2,01 % ekstra efterafgrøder pga. nitratklasse 1. Derudover er der ikke lavet projektilpasninger på arealerne.

Grundvand

Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

Samtlige udspretningsarealer (ikke aftalearealerne), undtagen mark nr. 13 er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområde. Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af nitrat fra rodzonen i nudrift til henholdsvis 61 mg nitrat/liter og 71 mg nitrat/liter, og i ansøgt produktion til niveau på 57 mg nitrat/liter og 68 mg nitrat/liter, hvilket giver et fald i udvaskningen i forhold til nudriften.

Der er ikke vedtaget en indsatsplan for området og der er ikke indvindingsoplande til almen vandværker der berører udspretningsarealerne. I bilag 7 kan ses udspretningsarealerne i forhold til nitratfølsomt indvindingsområde.

Grundvandsmagasinet under udbringningsarealerne er allerede belastet med et relativt højt indhold af nitrat. VSK-Gudumholm Vandværk indvinder drikkevand med et indhold af nitrat på 25 mg/l, mens Gudumholm Vandværk indvinder vand med 37 mg nitrat/l. Yderligere er der tegn på, at en pulje grundvand med et meget højt indhold af nitrat er på vej ned i det primære grundvandsmagasin, idet der ligger flere enkeltindvindere langs Vaarstvej, der indvinder drikkevand med et indhold af nitrat over grænseværdien på 50 mg/l. Samlet set vurderes det, at grundvandsressourcen i området omkring de ansøgte udbringningsarealer er belastet af nitrat.

Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af nitrat fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion.

For udspretningsarealerne i nitratfølsomt indvindingsområde er der beregnet et fald på 3 til 4 mg nitrat pr. liter fra nudrift til ansøgt produktion. Aalborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille yderligere vilkår om udvaskningen, og at den ansøgte produktion med de stillede vilkår ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

Overfladevand

Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

Et enkelt af bedriftens ejede eller forpagtede udspretningsarealer (14,6 ha) er beliggende i Nitratklasse I, de andre ligger udenfor nitratklasser. Samtlige arealer afvander til Langerak via Lindenberg Å eller Romdrup Å. Se bilag 10. Langerak er ikke beliggende i Natura2000 område

Udvaskningen af den samlede ansøgning er beregnet i ansøgningssystemet til 54,90 kg N/ha DEmax og 54,60 kg N/ha DE reel, hvilket betyder at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til overfladevand er overholdt.

Der anvendes efterafgrøder udover det almindelige krav på 2,01 % som virkemiddel.

Der er ingen større særskilt målsatte søer inden for projektet.

Aalborg Kommune vurderer

Med krav om 2,01 % ekstra efterafgrøder udover det generelle krav til efterafgrøder, vil udvaskningen efter udvidelsen ikke blive større end det maksimalt tilladelige. Aalborg Kommune vurderer derfor at projektets kvælstofbidrag til overfladevandet ikke er betyden-

Fosfor

Beskrivelse af fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor opland til fosforfølsomt NATURA2000 område. Jordtypen er lerblandet sandjord, finsandet jord, sandblandet lerjord samt husumjord. Der er ikke skrånende arealer, der afvander direkte til vandløb og ingen af arealerne er erosionsstruede. Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af fosforklasser.

Kravet til fosforoverskud er overholdt og fosforoverskudet i det ansøgte projekt er 11,3 kg P/ha/år.

Vurdering af fosfor

Krav om fosforoverskud er således overholdt, og der stilles ikke yderligere krav til fosforreduktion. Aalborg Kommune vurderer, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en afvigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor.

Direkte afstrømning til vandløb

Beskrivelse og vurdering af direkte afstrømning til vandløb

En del af ejendommens jorder ligger langs Romdrup Å, men er på intet sted stærkt skrånende. Romdrup Å er ved strækningen målsat som B3: Karpefiskevand. Længer nedstrøms er vandløbet målsat som B2/B3.

På baggrund af ovenstående vurderes at erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftig regnskyl ikke er en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 meter jf. vandløbslovens § 69.

Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet

Alle bedriftens arealer afvander til Langerak i Limfjorden. Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2).

I Nibe/Gjøl Bredning vurderes især kvælstof til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året, jf. den uddybende vurdering i bilag 10.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe/Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

ConTerra har lavet en analyse af udviklingen i dyretryk i oplandet til Limfjorden i perioden 2001 til 2007. Analysen viser, at der ikke sker nogen betydelig ændring i den samlede belastning af fjorden. Der sker altså en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer.

På baggrund af ovenstående, og det faktum at næringssalttransporten i Langerak primært er østgående, vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Langerak, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet Nibe/Gjøl Bredning.

Mod øst grænser Langerak op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2). Som nævnt i bilag 10, må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Dette understøttes af, at iltsvindshændelser er relativt sjældne i området. Påvirkningen fra det enkelte landbrugsprojekt i oplandet til Langerak vurderes i den sammenhæng at være mindre væsentligt.

Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Aalborg bugt, ligesom det er lavt i oplandet til Langerak (0,78 DE/ha). Tilledningen af kvælstof fra Limfjorden generelt er dog betragtelig.

Kommunen har beregnet udvaskningen af kvælstof i den ansøgte produktion til ca. 54,60 kg N/ha om året. Fosforoverskuddet er i ansøgt produktion beregnet til ca. 11,3 kg P/ha om året

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet. (Se evt. yderligere i bilag 10)

Kommunens bemærkninger og vurdering

Aalborg Kommune vurderer, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet med de stillede vilkår.

Natur

§ 7-arealer – husdyrloven

Beskrivelse af udbringningsarealer tæt ved § 7 natur

Udbringningsareal 1+2+3, 4, 5, 8, 8-1, 8-2, 10, 20, 20-1408-0, 409-0, 409-1, 410, 420-0 og 421-0 ligger helt eller delvist indenfor 1000 m af overdrev, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4 og omfattet af husdyrlovens § 7. Denne natur er særlig ammoniakfølsom og kræver derfor særlig beskyttelse. Derfor skal der ske nedfældning i sort jord og græs på markerne inden for bufferzonerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 38 stk. 5. I bilag 9 ses arealerne i forhold til bufferzonerne.

Vurdering af udbringningsarealer tæt ved § 7 natur

Aalborg Kommune vurderer, at hvis gødningen nedfældes inden for 1000 meter til § 7 natur vil det ikke medføre væsentlige påvirkninger af naturområderne

Internationale beskyttelsesområder

Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 23, stk. 2 og § 29 stk. 2 skal Kommunalbestyrelsen varetage hensynet til områder udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder og kan fastsætte yderligere vilkår, som er nødvendige for, at udpegningsgrundlaget for disse områder kan udvikle sig imod miljømålet fastsat i EU-habitatdirektivet og Miljømålsloven om gunstig bevaringsstatus.

Ifølge § 7, stk. 1 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder mv. ("Habitatbekendtgørelsen") skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. I bekræftende fald skal der foretages en konsekvensvurdering af projektet i forhold til, hvordan det påvirker de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Hvis konklusionen er, at projektet har risiko for at skade disse naturtyper, kan der ikke meddeles godkendelse til det ansøgte. Ifølge bekendtgørelsens § 8 stk. 6, nr. 2 er miljøgodkendelse af husdyrbrug omfattet af disse regler.

Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug er gennemgået i notat fra Kammeradvokaten af 28. maj 2009. Med baggrund i konkrete afgørelser konkluderes, at bliver tålegrænsen for en ammoniakfølsom naturtype overskredet, taler dette for, at der skal opstilles supplerende vilkår til reduktion af næringsstofbelastningen.

Konsekvensvurdering af projektets påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Ifølge oplysninger hentet fra Miljøcenter Aalborg (<http://www.miljoportal.dk>) er nærmeste Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som består af habitatområde nr. 20, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Udpegningen af Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende.

Arter: Kildevælds-vindelsnegl (1013), Skæv vindelsnegl (1014), Bred Vandkalv (1081), Havlampret (1095), Bæklampret (1096), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Grøn buxbaumia (1386), Blank Seglmos (1393) samt Fruesko (1902).

Naturtyper: Kalk- og næringsfattigesøer og vandhuller (3110), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Våde dværgbusksamfund med klokkeling (4010), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430), Aktiv Højmose (7110), Nedbrudt højmose med mulighed for naturlig gendannelse (7120), Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand (7140), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Rigkær (7230), Bøgeskove på morbund uden kristtorn (9110), Bøgeskove på muldbund (9130), Bøgeskove på kalkbund (9150), Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund (9160), Stillekeskove og -krat på mager sur bund (9190), Skovbevoksede tørvemoser (91D0) samt Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

Udbringningsarealerne ligger mindst 6 km fra nærmeste Natura 2000-område.

På baggrund af afstanden mellem anlægget og nærmeste Natura 2000-område, emissions størrelse samt beliggenheden af udbringningsarealerne, vurderes det at udvidelsen ikke vil påvirke de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Der vil derfor ikke blive foretaget en nærmere konsekvensvurdering af anlægget. Der vil dog blive foretaget en beregning af ammoniakdeposition i et erstatningspunkt for Natura 2000-området, da beregningsmodellen kun kan regne til en afstand af 4 km. Punktet ligger 4 km sydvest for anlægget på Vaarstvej 91.

Vurdering af ammoniakbelastningen fra anlægget på habitatnatur

- ./.
- Det vurderes at kun naturtypen overdrev er relevant for denne screening. Da andre habitatnaturtyper ligger væsentlig længere fra anlægget, samt at arterne på udpegningsgrundlaget kun vil blive påvirket gennem ændringer af habitatnaturen. Der er lavet beregninger af total deposition af luftbåren ammoniak for et enkelt relevant naturareal. Naturarealernes placering er angivet på bilag 5.

Beregningerne er foretaget i det til ansøgningen hørende regneark fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Natura 2000-områdets lysåbne habitatnaturtyper er blevet kortlagt af Miljøcenter Aalborg og oplysningerne om denne kortlægning er hentet fra <http://www.miljoportal.dk>. I denne

sag er følgende habitatnaturtype på udpegningsgrundlaget relevant, idet det ved realisati-
on af det ansøgte projekt muligvis kan modtage luftbåren ammoniak fra anlægget:

1. Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230)

For at beregne den præcise deposition af ammoniak på den nævnte naturtype er der ud-
valgt 1 beregningspunkt i Natura 2000-området (i praksis er det et erstatningspunkt uden-
for Natura 2000-området 2 km nærmere anlægget). Det drejer sig om følgende:

1. Beregningspunkt nr. 1, Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur
bund. Arealet ligger 4 (6) km sydvest for anlægget. Naturtypen har en tålegrænse på
10-20 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal
kunne opnås på lang sigt vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 10 kg
N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 28. juni 2004 blev naturtilstanden vurderet
til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: guld-
blomme, tormentil, lyng-snerre og lav skorsonér. Arterne er typiske for naturtypen og
de er følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens
lave tålegrænse.

Skema 1: Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring Vaarstvej 91.

Punkt nr.	Naturtype	Merdeposition kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Surt overdrev, Natura 2000-område	0,0	0,0	13,9
2	Overdrev	0,1	0,5	13,7
3	Overdrev	0,2	0,8	14,0

Baggrundsbelastningen for området ligger på 13,2 til 13,9 kg N/ha/år jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2008.

Vurdering af effekten af N-deposition på Natura 2000-områdets habitatnaturtyper

Beregningen for ammoniak depositionen på overdrevet i Natura 2000-området i punkt nr. 1 viser at tålegrænsen er overskredet af baggrundsbelastningen alene. Ifølge beregningerne er der dog ingen påvirkningen fra anlægget. På baggrund af ovenstående vurderer Park & Natur, at projektets samlede belastning af natur i Natura 2000-områder med op til 0,0 kg N/år/ha ikke vil have negativ effekt på habitatnaturtypen. Det kan derfor udelukkes at det ansøgte projekt vil true områdets integritet og overordnede bevaringsmålsætning på lang sigt.

Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3

Udenfor Natur 2000-områderne ligger der § 3 beskyttet natur, som kan påvirkes af anlægget på Varstvej 91. Der er udvalgt 2 naturarealer med naturtypen overdrev (punkt 2-3), da de ligger tættest på anlægget. Overdrev har et generelt tålegrænseinterval på 10-25 kg N/ha/år. Naturarealerne ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser. Baggrundsbelastningen i dette område ligger på 13,2 kg N/ha/år.

Punkt 2 ligger på et kalkoverdrev. Overdrevet blev ved en besigtigelse d. 5. august 2008 tilstandsvurderet. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: bakke tid-

sel, blodstillende bibernelle, dunet enghavre, lav tidsel og vild hør. Arterne er karakteristiske for overdrev med en god naturkvalitet. Desuden blev tilstanden vurderet til god (tilstandsklasse 2 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden, fundne plantearter og placeringen vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 15 kg N/ha/år.

Punkt 3 ligger på et surt overdrev. Overdrevet blev ved en besigtigelse d. 12. august 2009 tilstandsvurderet. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: græsbladet fladstjerne, håret høgeurt og liden klokke. Arterne er karakteristiske for overdrev med en god naturkvalitet. Desuden blev tilstanden vurderet til ringe (tilstandsklasse 4 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden, fundne plantearter og placeringen vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 15-20 kg N/ha/år.

Ifølge beregningerne er tålegrænsen for de to overdrev ikke overskredet. Merdeposition overskrider ikke afskæringskriterierne i bilag 3 og 4 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. På baggrund af ovenstående vil der ikke blive stillet krav i forbindelse med emissionen fra anlægget.

Bilag IV arter og andre beskyttede arter

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlægget. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 2.

Skema 2: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne omkring anlægget.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X

Da ammoniakdepositionen ikke vil påvirke § 3 arealerne i området omkring Vaarstvej 91 i væsentlig grad, vurderes det at udvidelsen har en neutral effekt for disse Bilag IV-arter, som muligvis kan forekomme på de § 3 beskyttede arealer. Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer.

Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af anlægget på Vaarstvej 91 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

9 – Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Princippet om BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT, men det modsatte gør sig heller ikke gældende, så en uproblematisk beliggenhed fritager ikke et landbrug fra et overholde BAT.

For § 12 husdyrbrug skal kommunen nøje vurdere og stille krav vedrørende:

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Foder

Staldindretning

Forbrug af vand og energi

Opbevaring af husdyrgødning

Udbringning

Vilkår til BAT

71. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Beskrivelse af BAT

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Grisene leveres til Danish Crown, og produktionen lever derfor op til den "code of practice", der er udformet af slagteriet.

Lars Holten Hansen deltager i flere erfagrupper på svin, mink og økonomi og benytter derfor altid opdateret viden. Ejendommen er tilmeldt den kommunale affaldsordning.

Foder

Der henvises til beskrivelsen i kapitel 7

Staldindretninger – emission af ammoniak

Kommunen har lavet en vurdering af hvilken emissionsgrænseværdi for ammoniak anlæget skal leve op til. Vurderingen af værdien for slagtesvinestalden er lavet i henhold til Miljøstyrelsens vejledning: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", juni 2010 for husdyrbrug med konventionel pro-

duktion af slagtesvin omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, og vurderingen af værdien for minkfarmen er lavet på baggrund af normtallet for referencestalden (mink).

Fra vejledningen er brugt emissionsgrænseværdien for eksisterende anlæg med drænet gulv som skal efterleves uden væsentlige ændringer i staldanlægget. I fastlæggelse af værdien er inddraget vurdering af hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt og grænseværdien kan således opnås i eksisterende anlæg med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin. Derfor er der ikke gennemført yderligere proportionalitetsvurderinger i forbindelse med godkendelsen.

Emissionsgrænseværdien er niveauet, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT. Grænseværdien beregnes til 7306,86 kg N pr. år. – se udregningen i nedenstående skema.

	Kg N pr. enhed	Antal dyr	Grænseværdi kg N
Slagtesvinestalden	0,4587	7800	3577,86
Minkfarmen	1,65	2260	3729,00
Samlet grænseværdi for anlægget			7306,86

I husdyrgodkendelse.dk er den samlede emission for anlægget beregnet til 7202,42 kg N pr. år så det vurderes at ansøgningen lever op til BAT med hensyn til emission af ammoniak.

Forbrug af energi og vand

Der henvises til beskrivelsen i kapitel 5.

Opbevaring af husdyrgødning

Der henvises til beskrivelsen i kapitel 6

Udbringning

Der henvises til beskrivelsen i kapitel 6

Samlet vurdering i forhold til BAT

Samlet set vurderer Aalborg Kommune, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Den beskrevne drift af husdyrbruget, herunder opbevaring og udbringning af husdyrgødning skirer at miljøpåvirkninger og eventuelle gener fra husdyrbruget er begrænset mest muligt.

Endelig er det gennem udarbejdelsen af en beredskabsplan sikret at uventede miljøpåvirkninger som følge af uheld og lignende hurtigt kan afhjælpes.

10 – Alternative løsninger og 0-alternativet

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgt produktion er optimeret således, at de eksisterende produktionsrammer udnyttes optimalt. Den nye minkhal kunne være placeret andet sted, men det ville ikke være rationelt. Alternativt til at udvikle ejendommen kunne være at bibeholde eksisterende produktion eller opkøbe anden produktionsejendom.

Lars Holten Hansens vision for ejendommens fremtid er, at produktionen skal være rationel og bæredygtigt økonomisk og give daglige udfordringer. Bedriften skal drives i overensstemmelse med omverdens krav og skal kunne vises frem for folk både i og udenfor landbrugserhvervet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes samlet set at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

0-alternativ

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da det er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Indenfor landbrugserhvervet er det en realitet at landmanden står overfor faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidig med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.) og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Enghavegård ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Enghavegård, er det Aalborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på Enghavegård ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring 'gården' end ved den nuværende produktion – jf. afsnit 7 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er Aalborg Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Enghavegård, ville være

en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder.

11 – Husdyrbrugets ophør

Vilkår for nedlukningsplan

72. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke skal tømmes.
73. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
74. Opbevaring af foder skal bortskaffes.
75. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer.

Nedlukningsplan

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderne samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke kommer forurening herfra.

Vurdering af nedlukningsplan

Aalborg Kommune vurderer, at ovennævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

12 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

76. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab, E-kontrol, kopi/kvittering af indberetning til Copenhagen Fur eller andet?
77. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - renholdelse af afkast og kanaler
  - service jf. anlæggets driftsvejledning
78. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsættelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler, hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte husdyrgødning.
79. Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
80. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
81. Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, samt oplysninger og dokumentation om hvor det er bortskaffet til. Registeret skal opbevares i 5 år.

Bilagsliste

- Bilag 1a: Oversigtskort over udspretningsarealer og transportveje
- Bilag 1b +1c: Oversigtskort over udspretningsarealer med marknumre
- Bilag 2: Situationsplan
- Bilag 3: Energirapport fra EnergiNord
- Bilag 4: Beredsskabsplan
- Bilag 5: Naturpunkter til beregninger af kvælstofbelastningen
- Bilag 6: Afstande til nabo, samlet bebyggelse og byzone - lugtberegninger
- Bilag 7: Oversigtskort grundvand
- Bilag 8-8a: Oversigtskort overfladevand - vandløb
- Bilag 9-9a: Oversigtskort § 3 og §7 natur
- Bilag 10: Habitatvurdering - Langerak

Lovoversigt og kildehenvisninger

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lov nr. 1572 af 20/12 2006) Populær titel: Husdyrloven

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12 2006)
Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 1695 af 19/12 2006)
Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om pelsdyrfarme m.v. (Bek. nr. 1428 af 13. december 2006)
Populær titel: Pelsdyrbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. (Bek. nr. 1152 af 23/11/2006)

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007)
Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 259 af 23/3/2010)
Populær titel: Olietankbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 48 af 13/01 2010)
Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03 2009)

Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):
Overgangsregulativ for affald fra virksomheder, januar 2010
Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009
Regulativ for dagrenovation, januar 2008

Samlet oversigt med vilkår:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Vaarstvej 91, 9260 Gistrup herunder alle arealer der er vist på bilag 1.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 29.09.2013 (3 år efter godkendelsens dato)
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 29. september 2018 (såfremt afgørelsesdatoen udsættes som følge af en klage til Miljøklagenævnet eller lignende, regnes retsbeskyttelsesperioden fra denne dato). Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.
9. De udvendige tag- og vægoverflader på tilbygningen til minkhallen skal udføres i stil med den eksisterende bygning.
10. Slagtesvineproduktionen skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

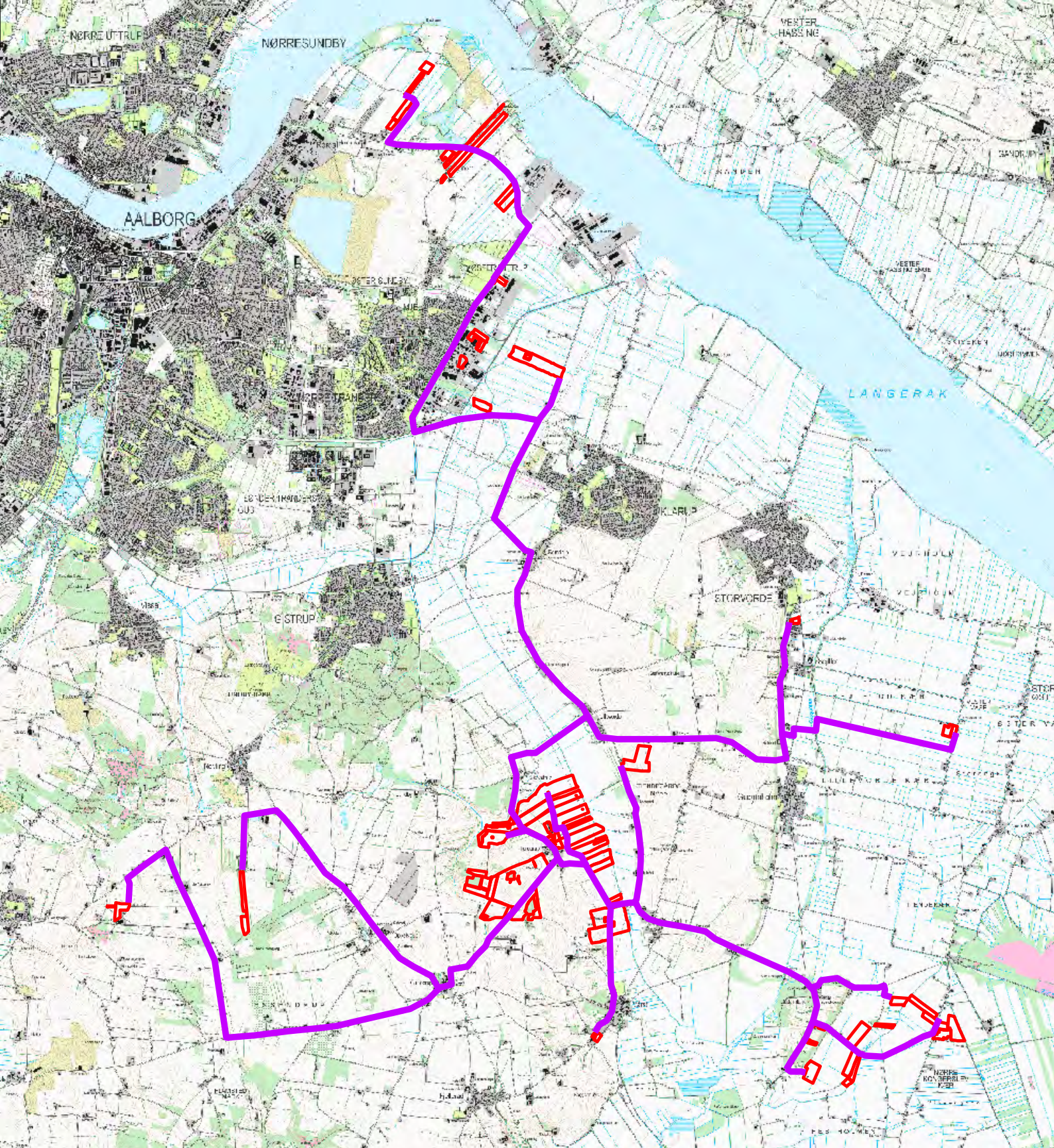
Der tillades mindre afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe der maksimalt er 1.925 dyr på stald med en gns. vægt på maksimalt 70 kg og det maksimale antal DE ikke overskrides.
11. Produktionen af slagtesvin må maksimalt være på 231,52 DE på årsplan.
12. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
13. Minkproduktionen tillades drevet med et dyrehold på 2.260 minktæver med tilhørende hvalpe, i alt svarende til 66,47 DE.
14. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
15. Gyllerenderne på minkfarmen skal min. være 35 cm brede
16. Der skal ske daglig udmugning af gyllerenderne i hele minkfarmen.
17. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året. jf. logbog.
18. Anlægget skal have serviceeftersyn jf. anlæggets vejledning om service, jf. logbog.
19. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.
20. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
21. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energitjekket skal gennemføres i forbindelse med reovering af stalden eller anden udskiftning af ventilatorer. Ved tilsyn skal fremvises kvittering for leveret ventilatorer hvor det kan ses hvilken type der er valgt.
22. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
23. Al udvendig vask af maskiner, redskaber, grisetransportvogn og sprøjte skal foregå på godkendt vaskeplads. Vask af sprøjte kan dog foregå i henhold til reglerne i bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, bek. nr. 268 fra 31. marts 2009.
24. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.
25. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes efter gældende regler f.eks. gennem kommunens ordning for klinisk risikoaffald.

26. Genanvendeligt affald (eksempelvis pap og papir) skal frasorteres det øvrige affald, og skal herefter afleveres til genbrug.
27. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
28. Farligt affald skal anmeldes til kommunen jf. kommunens regler herom.
29. Ved aflevering af farligt affald på genbrugsplads skal der medbringes udfyldt deklaration, som skal påtegnes af kommunen. Deklarationen findes på www.skidt.dk.
30. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
31. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
32. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
33. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
34. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
35. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
37. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
38. Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk samt være synlige og læsbare.
39. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.
40. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
41. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.
42. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Vedlagt som bilag 4)
43. Der skal afsættes den mængde svinegylle som ikke kan udbringes på de arealer ejendommen ejer eller forpagter. Der skal fra husdyrbruget afsættes svinegylle indeholdende 15.984,00 kg N samt 2.935,00 kg P svarende til 162,73 DE i planperioden (1/8 til 31/7).
44. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
45. Håndtering af gylle til og fra gylletank skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
46. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i [husdyrgødningsbekendtgørelsen](#), skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
47. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen på gyllebeholderen fra 2007 lukkes igen. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
48. Påfyldning af gylle skal ske med gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.
49. Halm opsamlet under minkburene skal opbevares på møddingsplads eller i gyllebeholder indtil udbringning.
50. Møddingspladsen skal opføres i overensstemmelse med de ved ansøgning om byggetilladelse gældende byggeblade.
51. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

52. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
53. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, for at begrænse lugtgener.
54. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
55. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
56. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.
57. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i _____overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
58. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).
59. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
60. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal ske i henhold til beskrivelsen for at undgå unødige gener hos naboen.
61. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
62. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
63. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.
64. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
65. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
66. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer der fremgår af bilag 1.
67. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,4 DE/ha.
68. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 146,97 DE pr. planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 16.942,82kg N og 3.638,61 kg P.
69. På bedriften skal der hvert år være 2,01 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
70. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.
72. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke skal tømmes.
73. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
74. Opbevaring af foder skal bortskaffes.
75. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer.
76. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab, E-kontrol, kopi/kvittering af indberetning til Copenhagen Fur eller andet?
77. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - renholdelse af afkast og kanaler

- service jf. anlæggets driftsvejledning
- 78. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsættelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler, hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte husdyrgødning.
- 79. Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
- 80. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
- 81. Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, samt oplysninger og dokumentation om hvor det er bortskaffet til. Registeret skal opbevares i 5 år.

Signatur

 Alle arealer

 Transportveje

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer og transportveje

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:80.000

Edoc nr 02008-20030 Bilag 1

Teknik- og Miljøforvaltningen

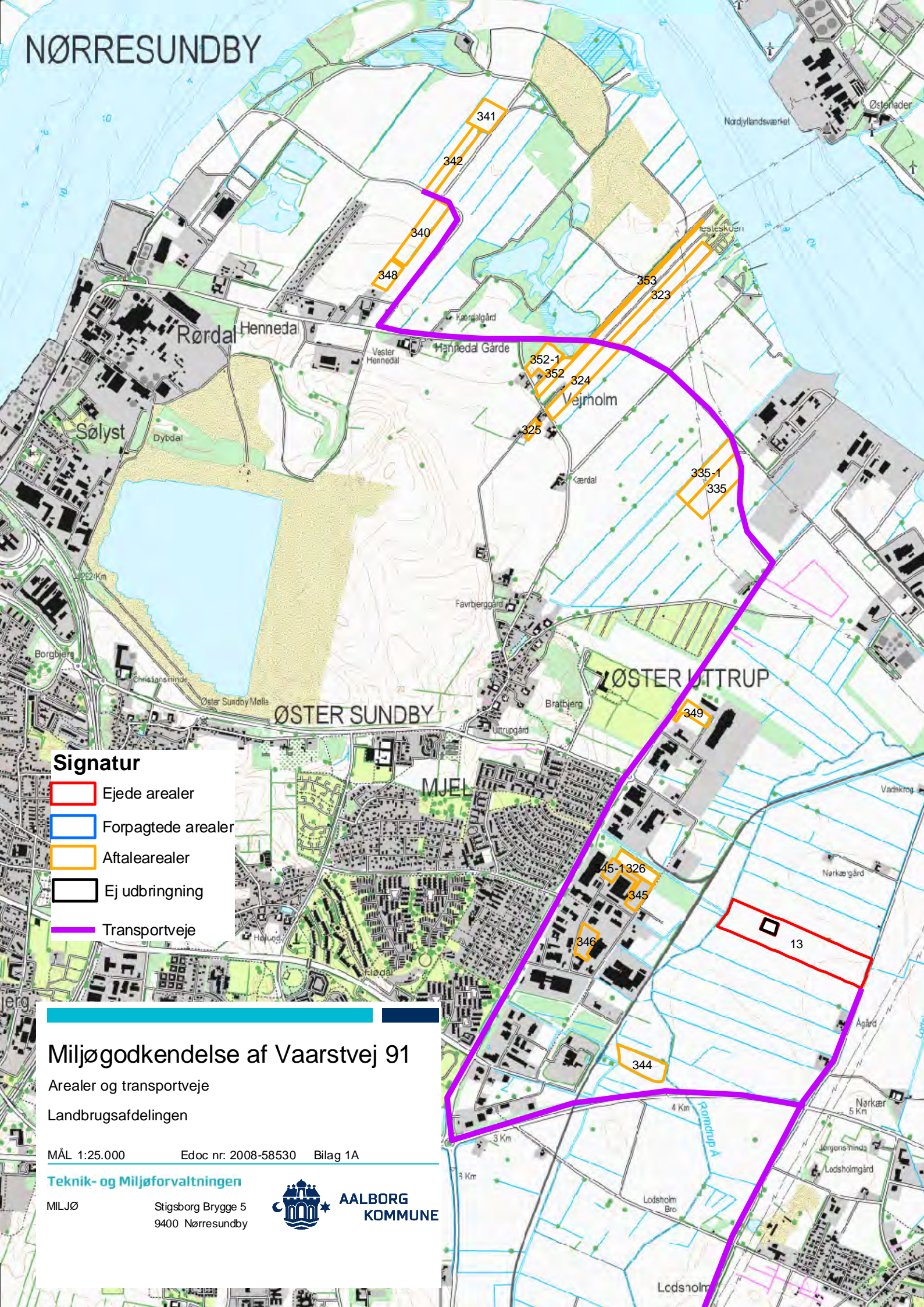
MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBORG
KOMMUNE**

NØRRESUNDBY

Signatur

- Ejede arealer
- Forpagtede arealer
- Aftalearealer
- Ej udbringning
- Transportveje

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer og transportveje

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:25.000

Edoc nr. 2008-58530

Bilag 1A

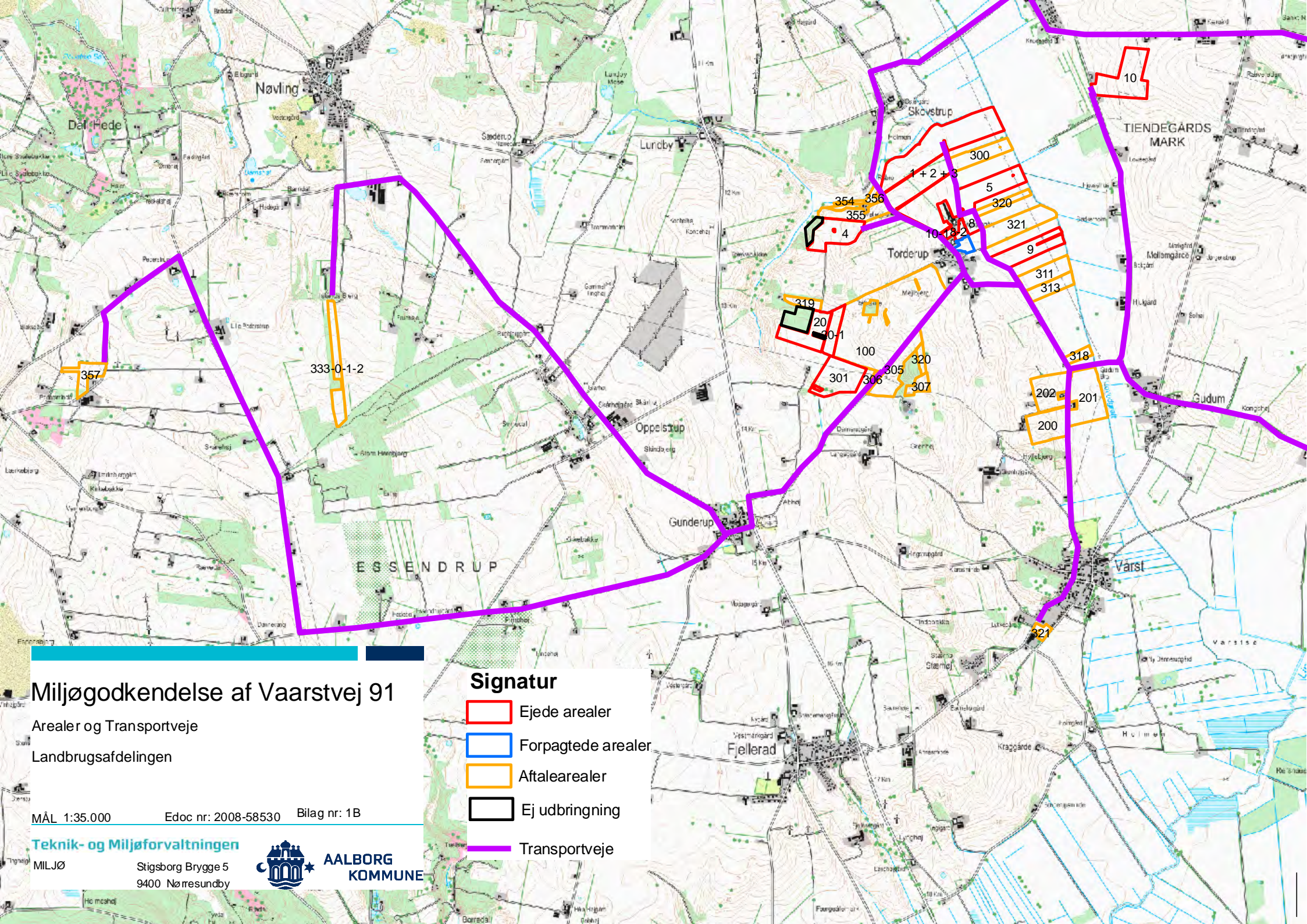
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer og Transportveje
Landbrugsafdelingen

MÅL 1:35.000 Edoc nr: 2008-58530 Bilag nr: 1B

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

Signatur

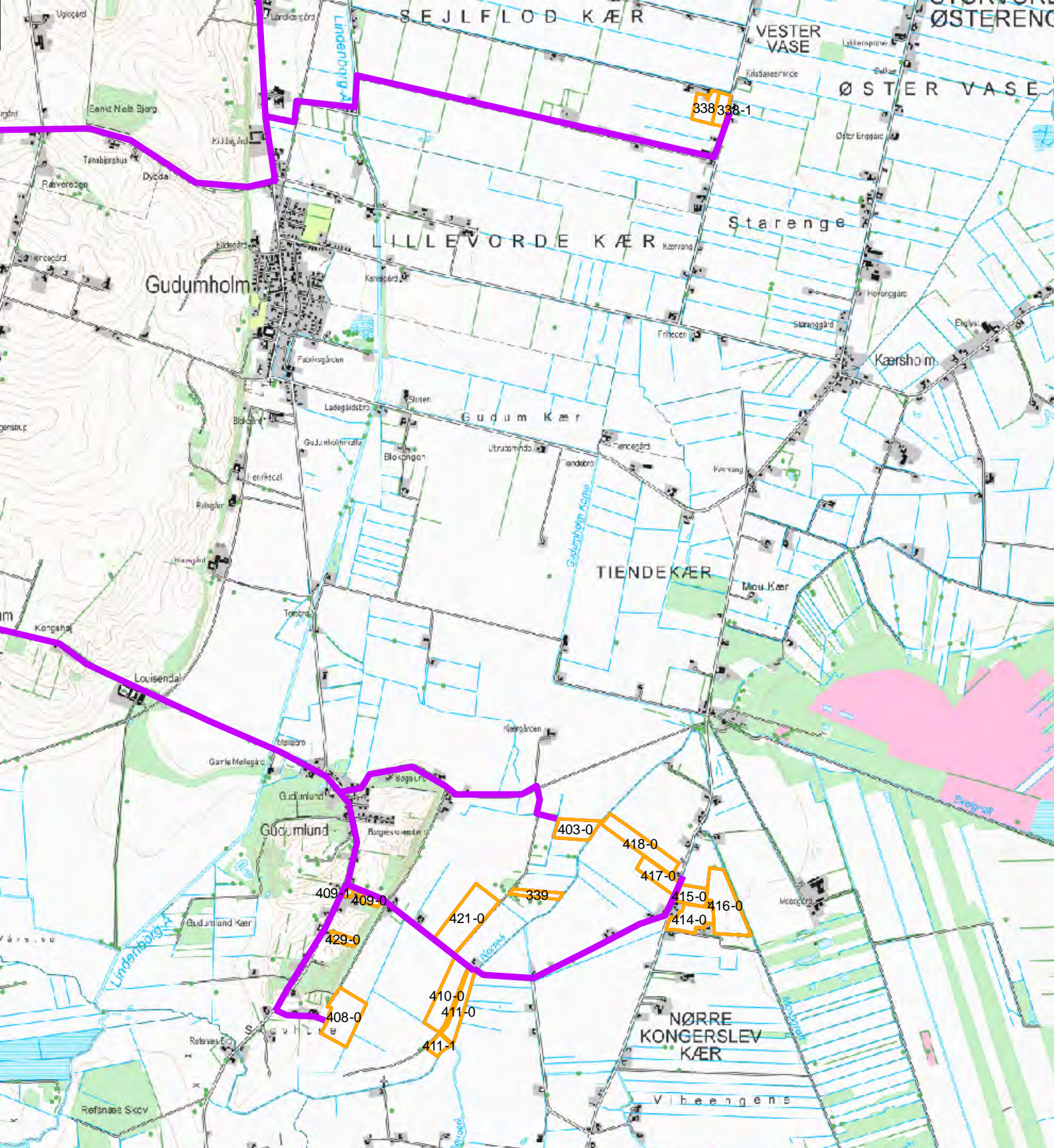
 Ejede arealer

 Forpagtede arealer

 Aftalearealer

 Ej udbringning

 Transportveje

Signatur

- Ejede arealer
- Forpagtede arealer
- Aftale arealer
- Ej udbringning
- Transportveje

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer og transportveje

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000   Edoc nr 2008-28030   Bilag nr: 1C

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBORG
KOMMUNE**

Nørre Kongerslev

AGRI NORD
 Natur & Miljø

Malkedsvej 6, 9600 Aars
 Tlf. 99989700 Fax. 99989798

Bilag nr 2

Skemanr. 7241

J.Nr. 98314670

Bilag 3: Anlægsoplysninger

Målforshold: 1:1500

Dato: 27.09.2010 / 12:39:49

Init.: bft

Energitjek

044-19917-01

Rådgiver fra Energi Nord A/S:
Kim Johansen – tlf. 9936 9778
khj@energinord.dk
Aalborg, den 12. april 2010

Kundedata	
Landbrug: Lars Holten Hansen	CVR-nr. 27-53-67-43
Adresse: Vaarstvej 91, 9260 Gistrup	P-nr. 1.002.021.178
Kontaktperson: Lars Holten Hansen	Tlf.: 2089 4670

Formål

Formålet med energitjekket er at afdække energibesparelser og at fremme gennemførelsen af besparelserne.

Rettigheden til indberetning af energibesparelser
Forsyningsselskaberne skal hvert år til Energistyrelsen indberette de gennemførte energibesparelser, som de har været med til at rådgive om.
Som resultat af energirådgivningsydelsen opnår Energi Nord A/S hermed rettigheden til efterfølgende indrapportering af besparelserne, når disse realiseres. Virksomheden må ikke tidligere, eller i aftaleperioden, have aftale omkring tilskrivningsretten med andre selskaber.
Kontaktperson: Lars Holten Hansen Titel: Ejer

Underskrift

Virksomhedsdata	
FRATS-stald (stipladser u. gulvvarme)	1.650 stk.
Foder	Tørfoder. Nyt anlæg.
Opvarmning	Ingen opvarmning stalde
Elforbrug (anslået forbrug 2010)	153.640 kWh/år.
Vand	Eget. Nyere pumpe.

Kalkulationspriser og forudsætninger

I tabellen herunder er vist, hvilke kalkulationspriser for energi og vand, der er anvendt i denne rapport. I priserne er der indeholdt de afgifter, som jeres branche normalt ikke kan trække fra i regnskabet.

Energiart	Let proces
Elpris	0,70 kr./kWh

Resultat af gennemgangen

Ved gennemgangen af jeres landbrug, er vi kommet frem til følgende:

Ventilation i nuværende FRATS-stalde	Se besparelsesforslag 1
Ventilation (nuværende)	Undertryksventilation styres med god luftfugtighed.
Ventilation forslag	Ved renovering eller ventilatorfejl i nuværende FRATS-stalde bør ventilation skiftes til EC-ventilation.
Elbesparelse	23.400 kWh /år.
Varmebesparelse	kWh /år.
Besparelse i CO ₂ /år	11.232 kg CO ₂ /år.

CO₂/el Aalborg 0,48 kg/kWh. Kilde: Håndbog for Energikonsulenter, 2004.

Besparelse CO₂ = 23.400 kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 11.232 kg CO₂/år.

Belysning	Ingen besparelser
Belysning	Lyset styres af kontaktur. Mest energioptimale.
Elbesparelse	kWh/år.
Varmebesparelse	kWh /år.
Besparelse i CO ₂ /år	CO ₂ /år.

Foderanlæg	Ingen besparelser
Foderanlæg	Tørfoder nyere blandedanlæg.
Elbesparelse	kWh/år.
Varmebesparelse	kWh /år.
Besparelse i CO ₂ /år	CO ₂ /år.

Samlede besparelser:

Ved at foretage de forskellige ændringer kan der samlet spares følgende:

Benævnelse af samlede besparelser		
Elbesparelse	23.400 kWh/år	16.380 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		0 kr./år
Samlet besparelse	23.400 kWh/år	16.380 kr./år
Investering		0 kr.
Simpel tilbagebetalingstid		0 år
Fortjeneste efter 3 år		0 kr.
	Elpris: 0,70 kr./kWh	Varmepris: kr./kWh

Benævnelse af besparelse ved ventilation		Forslag nr.: 1
Elbesparelse	23.400 kWh/år	16.380 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	23.400 kWh/år	16.380 kr./år
Investering		kr.
Simpel tilbagebetalingstid		år
Fortjeneste efter 3 år		kr.
	Elpris: 0,70 kr./kWh	Varmepris: kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I nuværende FRATS-stalde er der 6 sektioner med i alt 1.950 grise. Energiforbrug i FRATS-stalde 30 kWh/gris, ved undertryksventilations ydelse 30 m³/W. Landbrugsinfo.dk.

Energiforbrug i dag:

Energiforbrug: 1.950 * 30 kWh/stiplads = 58.500 kWh/år

Forslag til ændring

Ved renovering eller defekt ventilator bør der installeres EC-ventilator, som sparer minimum 40 % af energiforbruget ud fra de målinger, der er foretaget. EC-ventilation er der flere, der producerer, blandt andet Skov-ventilation og MHJ Agroteknik. Se bilag 2.

Energiforbrug efter ændring:

Energiforbrug: 58.500 kWh/år – 40 % = 35.100 kWh/år

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 58.500 kWh/år – 35.100 kWh/år = 23.400 kWh/år

Økonomisk besparelse: 23.400 kWh/år * 0,70 kr. / kWh = 16.380 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

-

Investering forbundet med ændringen

En EC-ventilator koster 1.500-2.000 kr. mere en traditionel ventilator.

Simpel tilbagebetalingstid

-

Bilag

Se bilag 1.

Bilag 1

De nye EC-ventilatorer er på en række punkter de traditionelle AC-ventilatorer langt overlegne.

- Sparer op til 70 % på energiforbruget.
- Superoptimerende blæsevinger giver forøget effekt og lavere støjniveau.
- Fuldt drejningsmoment i hele reguleringsområdet.
- En EC-motor er total lydløs, dvs. ingen hyletone ved regulering.
- EC-ventilatorer kan benyttes sammen med næsten alle nyere ventilationsstyringer.
- EC-ventilatorer har lave installationsomkostninger, indbygget motorværn og kører på standard HFI-relæer.

Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

Enghavegaard

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT INSTRUKS.....	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9

Udarbejdet af Lars H Hansen, September 2010

Bilag 4

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i beredskabsmappe mappe på kontoret/stuen i højre reol.

Kopi af beredskabsplanen findes i beredskabsmappe i forrum til svinestald.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening)
- Diesel- og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønde / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strøm m.v.
- Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tages kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. 98 31 46 70.

Miljømyndighed kontaktes på telefon dag eller nat på nr. 99 31 20 00

Falck kontaktes på telefon dag eller nat 70 10 20 30

Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat 112

Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat 70 150 300

Tandlægevagt kontaktes på telefon dag eller nat 70 200 255

Landbocenteret kontaktes på telefon dag eller nat 99 98 97 00

Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat på 21 71 52 95

Foderstofforretning kontaktes på telefon dag eller nat på 33 68 76 00

Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat på 20 91 48 88

Smeden kontaktes på telefon dag eller nat på 30 98 47 02 privat 98 33 30 50

VVS kontaktes på telefon dag eller nat på 30 98 47 02 privat 98 33 30 50

Ventilationsfirma (Skov) kontaktes på telefon dag eller nat på 72 17 55 55

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 1-1-2 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Lars. på tlf. 20 89 46 70 eller Rina 23 39 23 33

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier. Tryklufflasker er placeret i bygning for enden af minkhaller (punkt 9 på kort) + kunstgødning i maskinhus. (punkt 10 på kort)

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Brandslanger i ny minkhal.

Pulverslukkere i lade, svinestald, værksted og maskinhus

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Lars Holten Hansen på tlf. 20 98 46 70 el Rina 23 39 23 33
Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 31 20 00

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drænbrønd placeret ved gl. møddigsplads.
(se kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se kort)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke ...0... dambrug på .....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

.....

Halm – små + minibigballe
Frontskovl til traktor

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 1-1-2

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Lars Holten Hansen på tlf. 20 89 46 70 eller Rina 23 39 23 33

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 31 20 00

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret ved gl. møddingsplads (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn, kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se vedlagte kort)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke ...0... dambrug på .....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

.....

Savsmuld til olie + papirrulle i maskinhus
Afløb fra vaskeplads til fortank til gylletank

Samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strøm m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder Under dækslet i brønd på gårdsplads eller pumpe slukkes i pelsei. Ejer Lars Holten Hansen kontaktes på 20 89 46 70 eller Rina på 23 39 23 33.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: svinefoderblander i lade.

EI-tavle sidder ved: svinefoderblander i lade.

Der bruges automatsikringer næsten over alt og hvor der bruges sikringer opbevares de i skabet.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til HEF – Himmerlands Elforsyning og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon (7 – 15.30) 99 36 98 40
(15.30 – 07) 98 14 28 97.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon så der hurtigt kan tilkaldes hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Hobro-Aalborg lbf. Planteavl

Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV
Tlf. 96345120 Fax. 96345128

Vårstvej 91, Gistrup
Beredskabsplan

Dato: 27.11.2008 / 10:11:06

J.Nr.

Målforhold: 1:1250

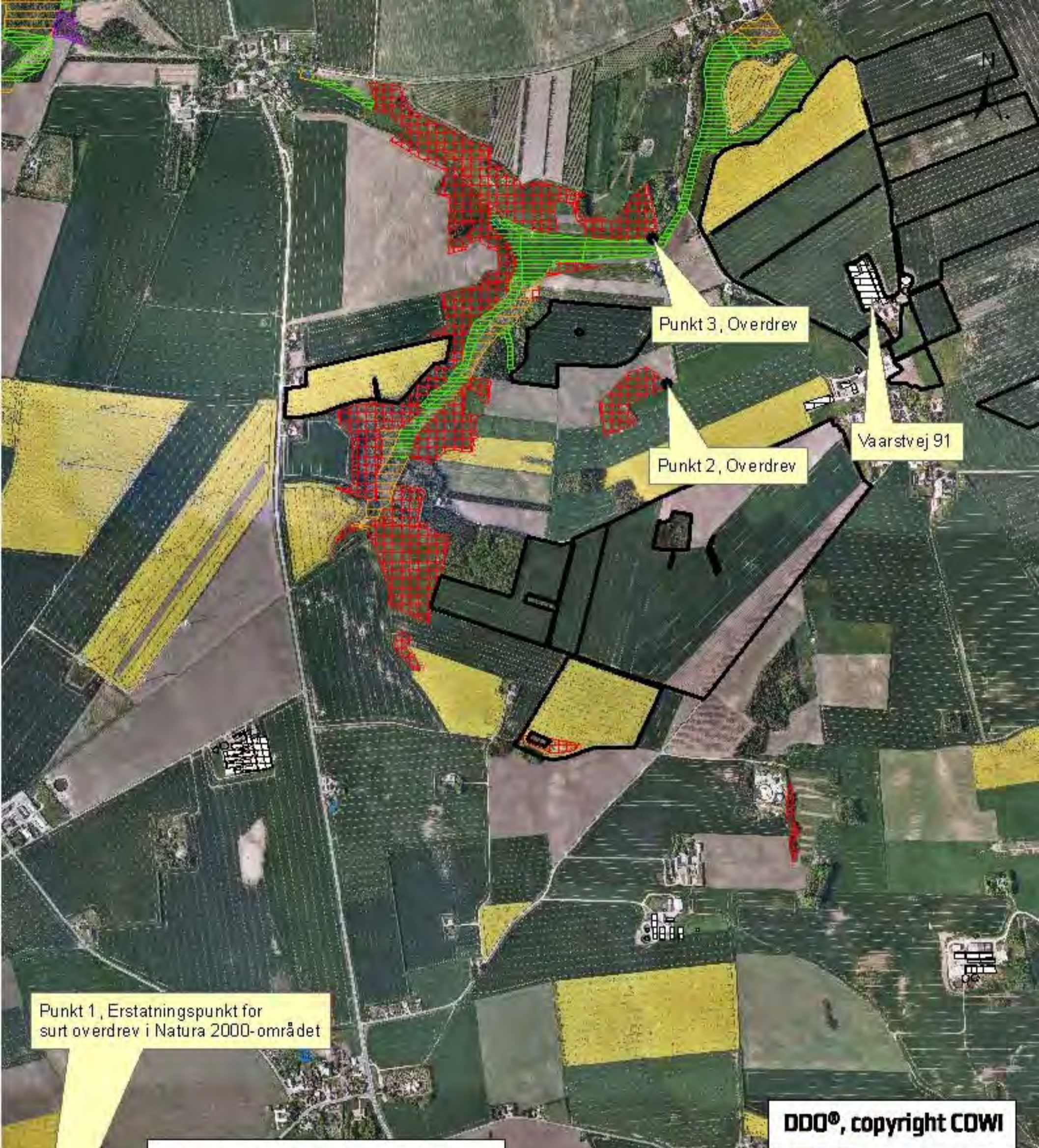
Init.: mkp

Grøft

- Flugtveje
1. Beredskabsmappe
  2. Brandslanger
  3. Pulverslukker
  4. Halm
  5. Frontskovl
  6. Drænbrøn
  7. Savsmuld/kattegrus
  8. Afløb fra vaskeplads
  9. Trykflasker (CO₂)
  10. Kunstgødning
  11. Dieseltanke
  12. Kemikalielager
  13. Stophane, vand
  14. Stophane, elpumpe
  15. Hovedafbryder, el

0 63 meter

Punkt 1, Erstatningspunkt for surt overdrev i Natura 2000-området

Punkt 3, Overdrev

Punkt 2, Overdrev

Vaarstvej 91

DDO®, copyright COWI

Signaturforklaring

E_DOC_NUMMER

	2008-58530
	Beskyttede naturtyper : Eng
	Beskyttede naturtyper : Hede
	Beskyttede naturtyper : Mose
	Beskyttede naturtyper : Overdrev
	Beskyttede naturtyper : Strandeng
	Beskyttede naturtyper : Sø

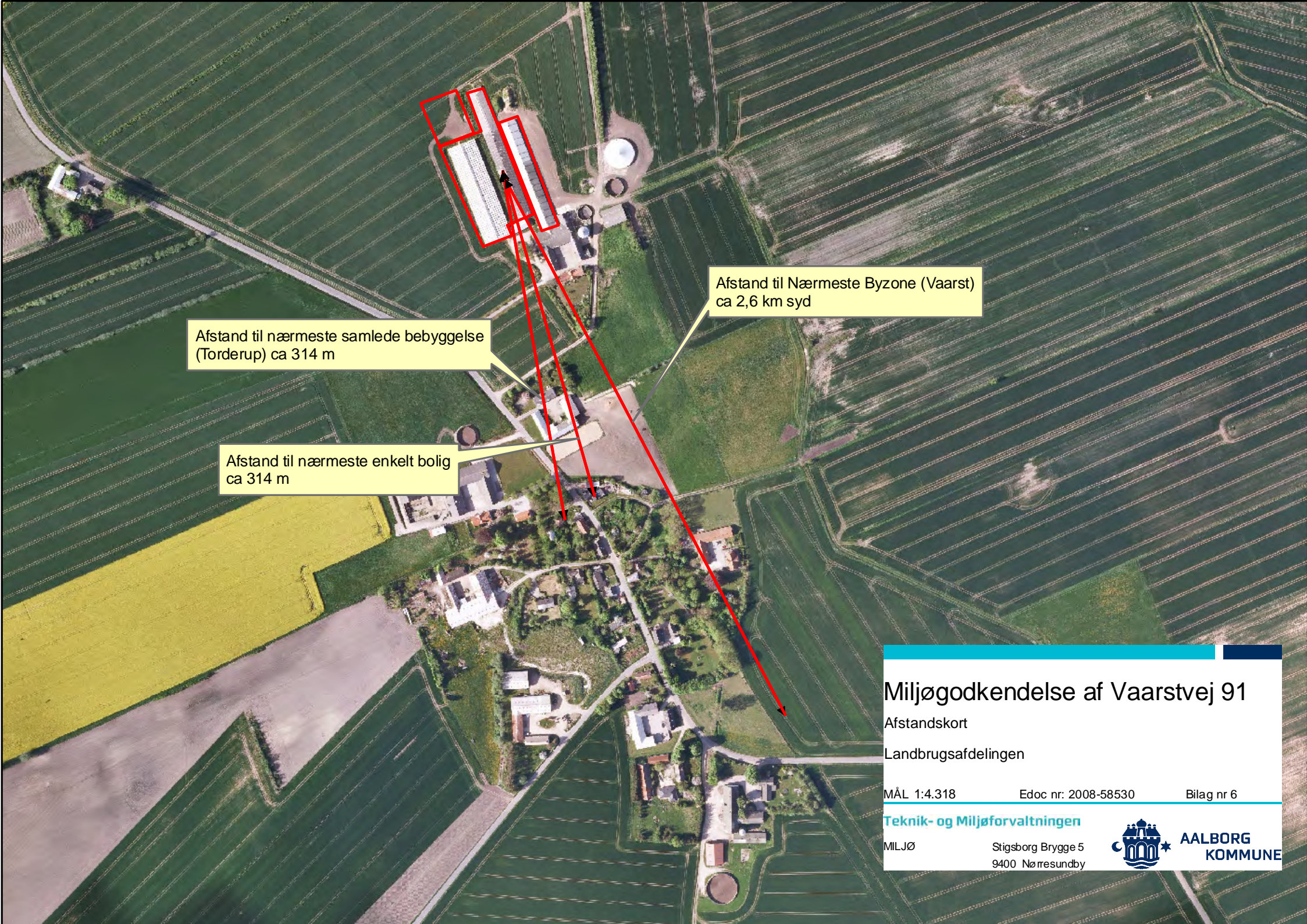
Sag nr. 2008-58530
 Kortbilag til beregning af ammoniakdeposition
 Kortbilag 5

MÅL 1:15.262   DATO 24-06-2010

Teknik- og Miljøforvaltningen
 PARK & NATUR   Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

AALBORG KOMMUNE

Afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Torderup) ca 314 m

Afstand til nærmeste enkelt bolig ca 314 m

Afstand til Nærmeste Byzone (Vaarst) ca 2,6 km syd

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Afstandskort

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:4.318

Edoc nr: 2008-58530

Bilag nr 6

Teknik- og Miljøforvaltningen

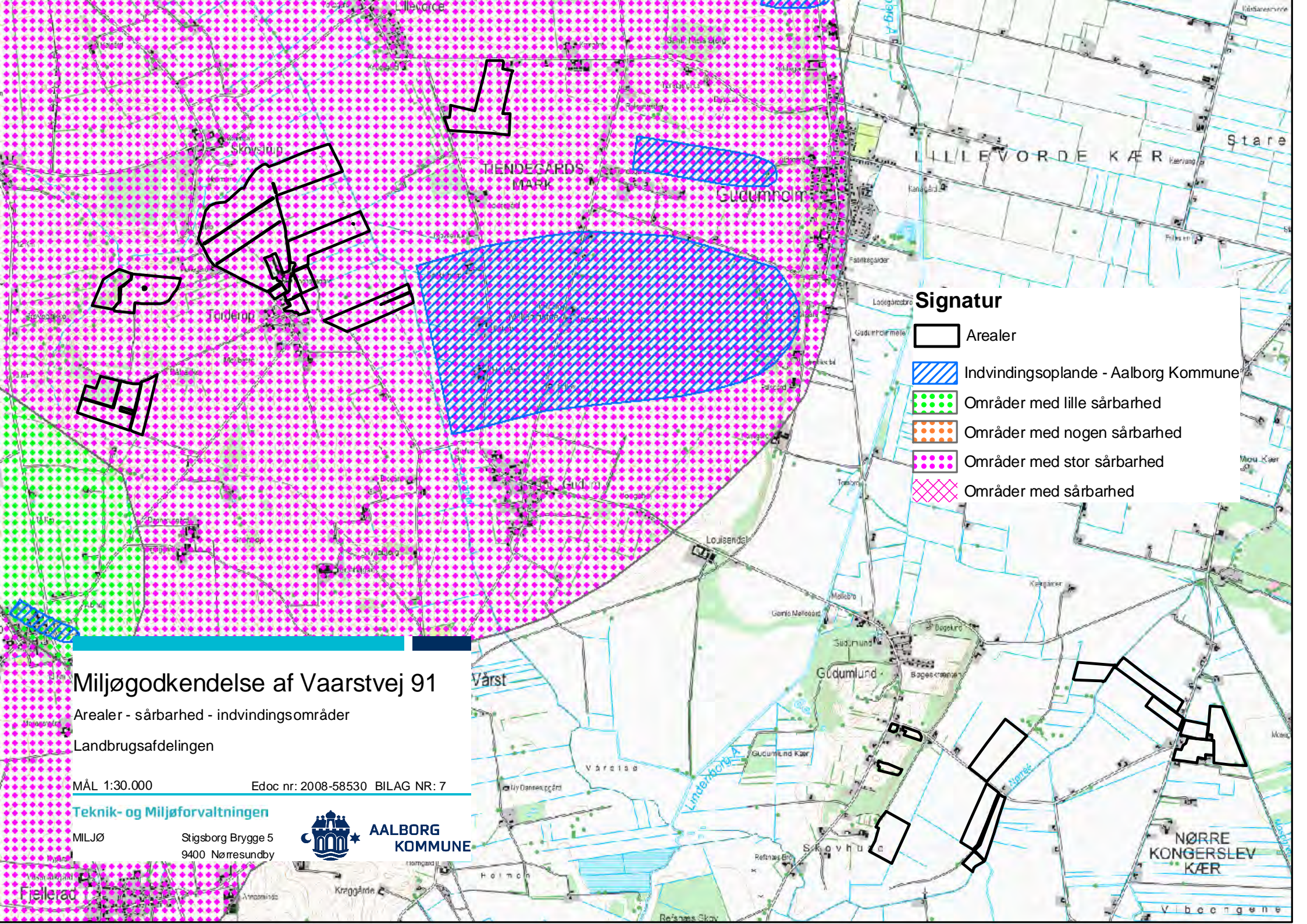
MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

Signatur

- Arealer
- Indvindingsoplande - Aalborg Kommune
- Områder med lille sårbarhed
- Områder med nogen sårbarhed
- Områder med stor sårbarhed
- Områder med sårbarhed

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer - sårbarhed - indvindingsområder
 Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000

Edoc nr: 2008-58530 BILAG NR: 7

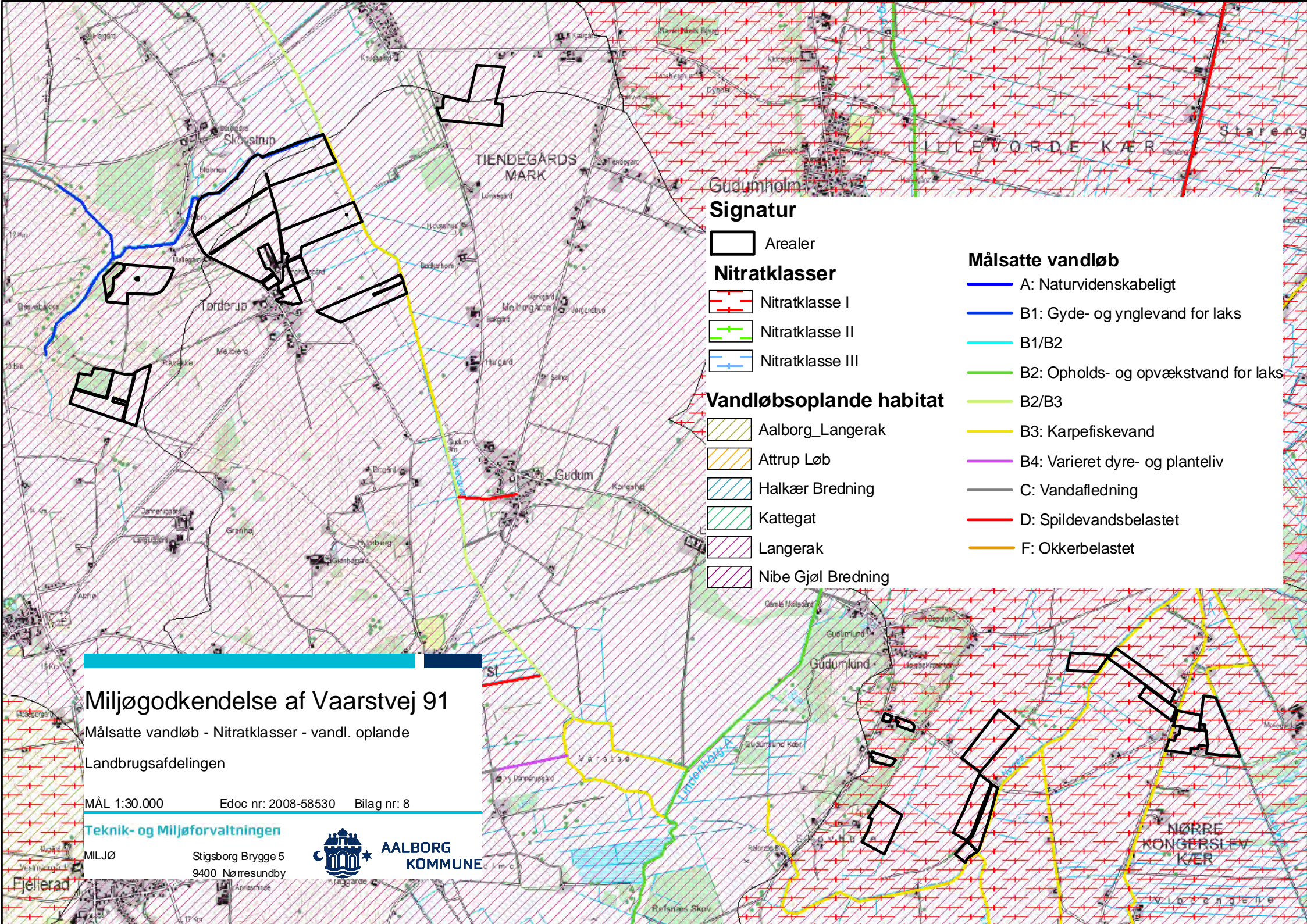
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

**AALBORG
 KOMMUNE**

Signatur

- Arealer
- Nitratklasser**
- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Vandløbsoplande habitat

- Aalborg_Langerak
- Attrup Løb
- Halkær Bredning
- Kattegat
- Langerak
- Nibe Gjør Bredning

Målsatte vandløb

- A: Naturvidenskabeligt
- B1: Gyde- og ynglevand for laks
- B1/B2
- B2: Opholds- og opvækstvand for laks
- B2/B3
- B3: Karpesikevand
- B4: Varieret dyre- og planteliv
- C: Vandafledning
- D: Spildevandsbelastet
- F: Okkerbelastet

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Målsatte vandløb - Nitratklasser - vandl. oplande
Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000 Edoc nr: 2008-58530 Bilag nr: 8

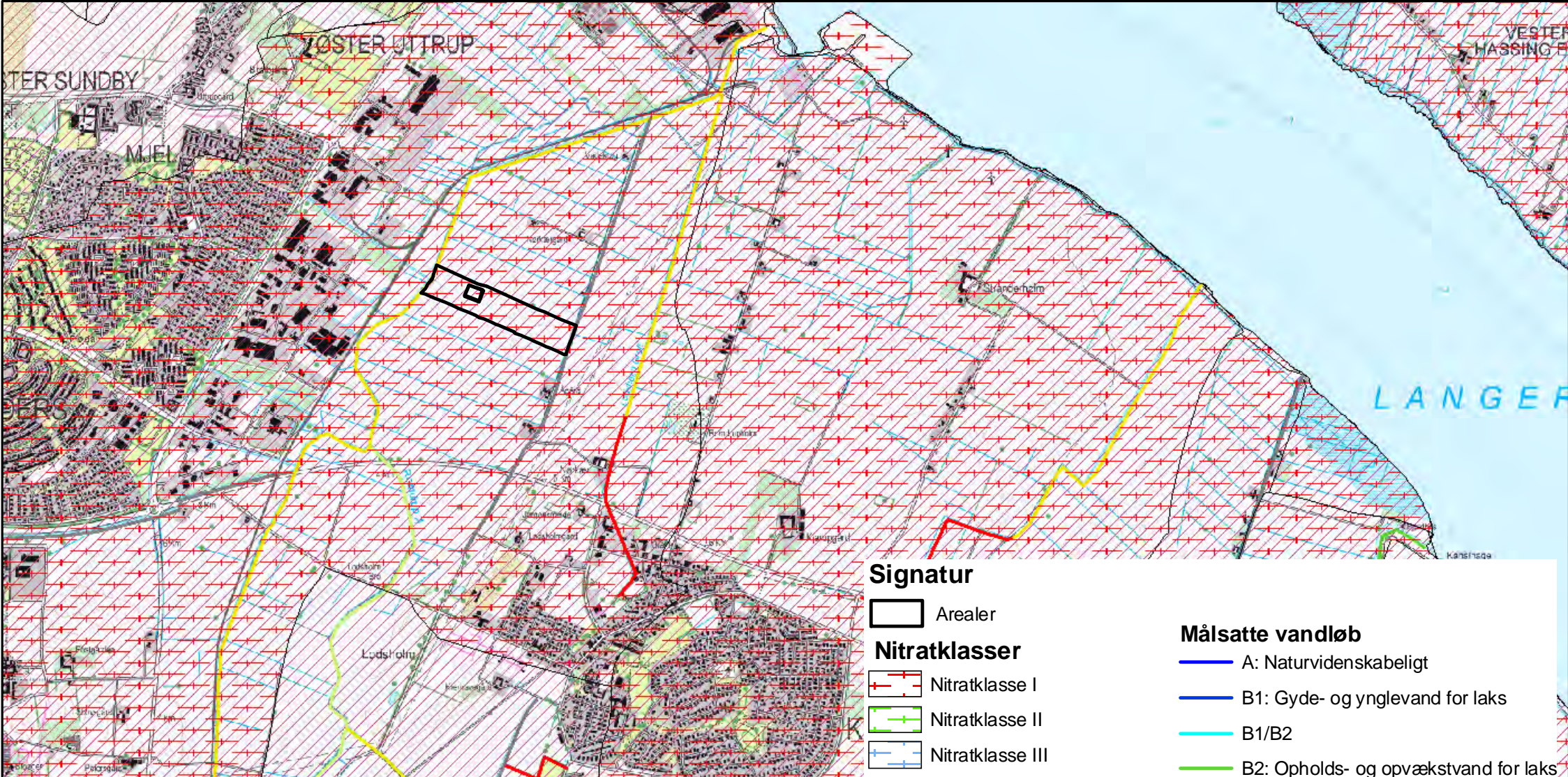
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBORG
KOMMUNE**

**NØRRE
KONGERSLEV
KÆR**

Signatur

Arealer

Nitratklasser

Nitratklasse I

Nitratklasse II

Nitratklasse III

Vandløbsoplande habitat

Aalborg_Langerak

Attrup Løb

Halkær Bredning

Kattegat

Langerak

Nibe Gjøl Bredning

Målsatte vandløb

A: Naturvidenskabeligt

B1: Gyde- og ynglevand for laks

B1/B2

B2: Opholds- og opvækstvand for laks

B2/B3

B3: Karpeskevand

B4: Varieret dyre- og planteliv

C: Vandafledning

D: Spildevandsbelastet

F: Okkerbelastet

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Målsatte vandløb - Nitratklasser - vandl. oplande

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000

Edoc nr: 2008-58530

Bilag nr: 8A

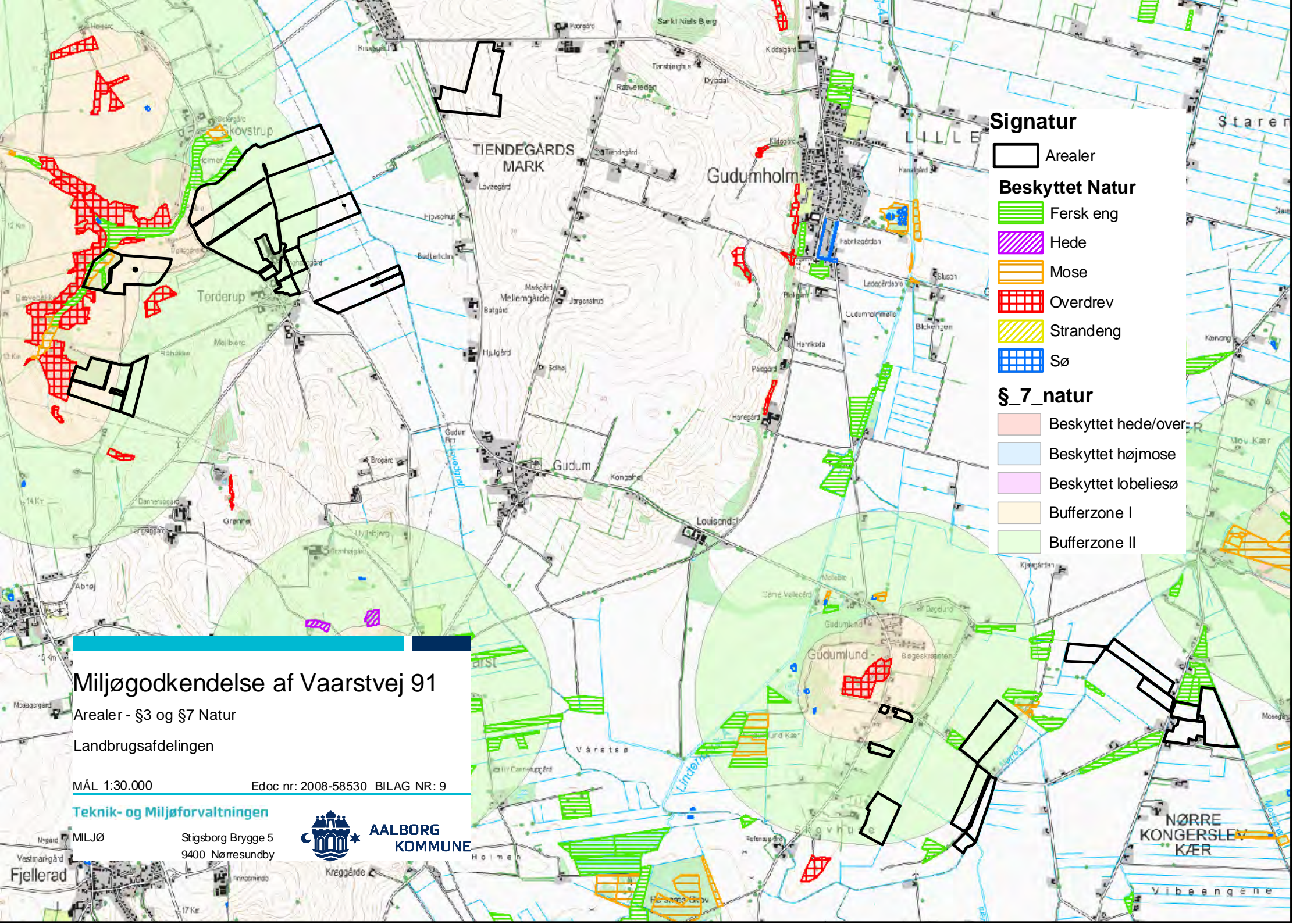
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

Signatur

□ Arealer

Beskyttet Natur

- ▨ Fersk eng
- ▨ Hede
- ▨ Mose
- ▨ Overdrev
- ▨ Strandeng
- ▨ Sø

§ 7 natur

- Beskyttet hede/overdrev
- Beskyttet højmose
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer - §3 og §7 Natur
Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000

Edoc nr: 2008-58530 BILAG NR: 9

Teknik- og Miljøforvaltningen

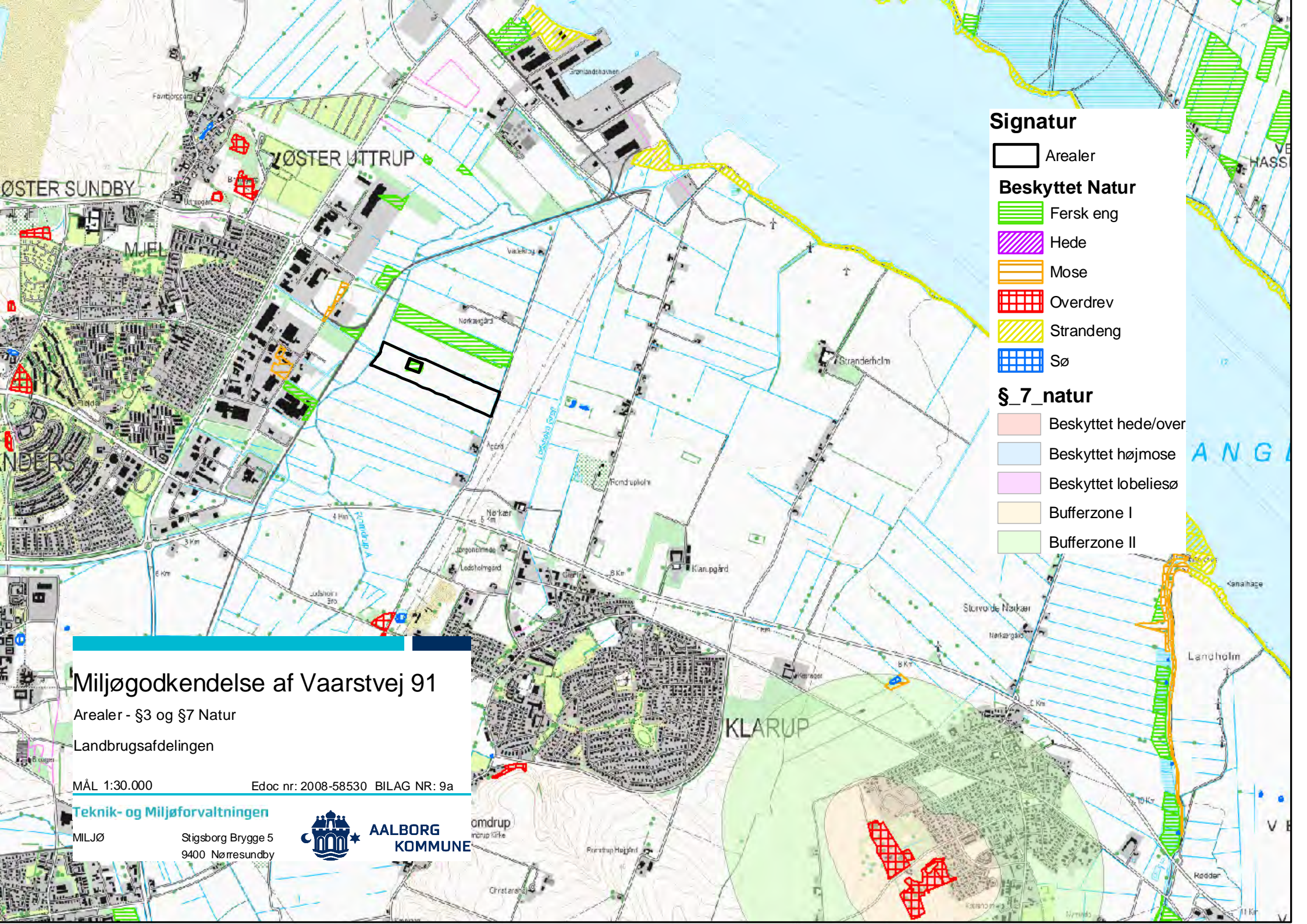
MLJØ Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBORG
KOMMUNE**

Fjellerad

**NØRRE
KONGERSLEV
KÆR**

Signatur

□ Arealer

Beskyttet Natur

- ▨ Fersk eng
- ▨ Hede
- ▨ Mose
- ▨ Overdrev
- ▨ Strandeng
- ▨ Sø

§ 7 natur

- ▨ Beskyttet hede/over
- ▨ Beskyttet højmose
- ▨ Beskyttet lobeliesø
- ▨ Bufferzone I
- ▨ Bufferzone II

Miljøgodkendelse af Vaarstvej 91

Arealer - §3 og §7 Natur
 Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000 Edoc nr: 2008-58530 BILAG NR: 9a

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

**AALBORG
 KOMMUNE**

Langerak - Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjølbredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2).

Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesordenen 6,4 km³ havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesordenen 9,1 km³ årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år¹. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Oplandet til Langerak er i størrelsesordenen 69.700 ha, hvor der kystnært er udpeget større arealer til nitratklasse 1. Dette betyder, at mellem 0 og 50 % af kvælstoffet reduceres. De øvrige arealer er beliggende uden for nitratklasse.

Aalborg Bugt - Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2

Aalborg bugt er en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter

¹ Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).

og vige)². Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til di skussion i E U. S andbanker (naturtype 1110) k an do g v ære ubevoksede el ler hav e havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs³.

Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende⁴.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed, og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt⁵. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede det sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l⁶. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 m dybde⁷. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr⁸.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, i det den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation, som den i 2002, skulle opstå igen, vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder, indtil fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

² Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm.

³ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

⁴ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

⁵ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

⁶ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

⁷ Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

⁸ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternerarter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havternen er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgterner er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er Blåmuslinger, Hjertemuslinger og Hvælvet Trugmusling⁹. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkludere samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

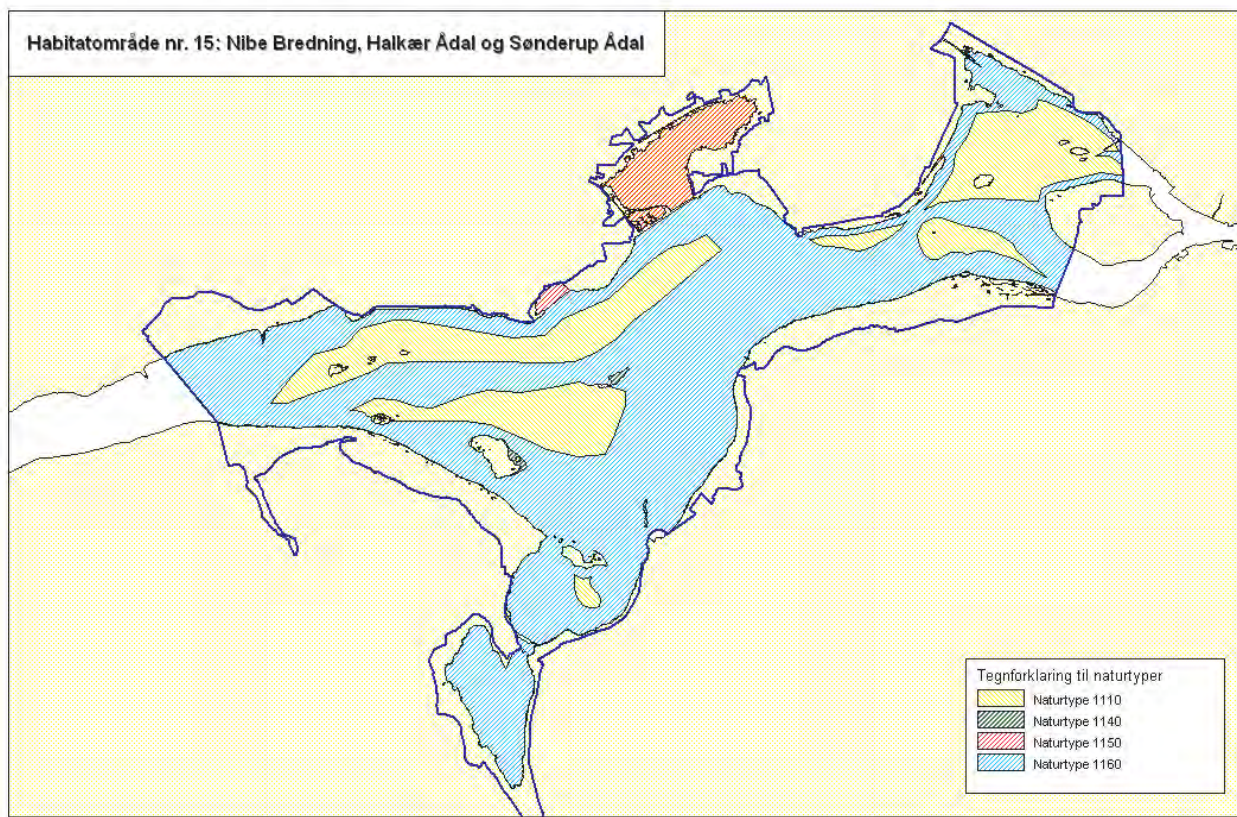
Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordterner har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragerer tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirket af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå), og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at Klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Nibe / Gjøl Bredning (- Halkær Bredning) - Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

---

⁹ Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

Signe Foverskov, Jan 2004

Nibe/Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹⁰. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs¹¹.

Endvidere er der kystnært, herunder udmiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med spredt Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brak vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybets lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne mindre arealer i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹². Jf. Basisanalysen¹³ er Naturtypen 1140 i Nibe/Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden omkring naturtype 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybets.

¹⁰ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm.

¹¹ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹² Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹³ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15¹⁴.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)¹⁵ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge to rapporter¹⁶ for Limfjorden var der den 17. August 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe/Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere det allerede målinger i generelt forbedrede forhold. I dag er op til flere dyrkede levende søer sluppet for storm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe/Gjøl Bredning og i længere tid i Sebbelø, heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe/Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk på mindre end 1 DE/ha, og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)¹⁷ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe/Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe/Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

Når det drejer sig om fosfor stammer 28 % af bidraget til Limfjorden fra punktkilder, 31 % fra landbruget, og 41 % er baggrundsbidraget¹⁸. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor, end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor.

Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosions-truede arealer og drænede højbundsarealer¹⁹. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikraver, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor. I Vandrammedirektivets basisanalyse del II²⁰ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag, som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

---

¹⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

¹⁵ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

¹⁶ Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>.

¹⁷ Se side 36 i Markager et al. (2006).

¹⁸ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

¹⁹ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

²⁰ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

Markager et al. (2006) fandt at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges, efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

Bundvegetation

I Nibe/Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på Ålegræsset har løsnetsigt, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning²¹. Transektundersøgelser viser, at dybdegrænsen for Ålegræsset i perioden 1989 – 2002 er faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtdybden er af betydning for udbredelsen af Ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er Ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde²².

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbelt så stor som de øvrige under søgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm²³. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opsømningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en nyopdaget art og truslerne er jf. basisanalysen²⁴ tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe/Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe/Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter, der er relateret til fjorden, og som for øjeblikket udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er:

²¹ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

²² Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

²³ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

²⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.

Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter, der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe/Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der konstateret tilbagegang²⁵ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder²⁶, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativt alsidig i sit fødevalg, men er ifølge basisanalysen i tilbagegang i Nibe/Gjøl/Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene²⁷ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe/Gjøl Bredning.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring²⁸, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Konklusion

Ålborg Bugt

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Harbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, og hvor der tilføres udsutrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Dette understøttes af, at iltsvindshændelser er relativt sjældne i

²⁵ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁶ Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

²⁷ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁸ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

området. Påvirkningen fra det enkelte landbrugsprojekt i oplandet til Langerak vurderes i den sammenhæng at være mindre væsentligt.

Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Aalborg bugt, ligesom det er lavt i oplandet til Langerak (0,78 DE/ha). Tilledningen af kvælstof fra Limfjorden generelt er dog betragtelig.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

Nibe/Gjøl Bredning

De marine naturtyper 1110 og 1160 i Nibe/Gjøl Bredning vurderes til forsat at være truet af eutrofiering, om end i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af Ålegræs.

Især kvælstof vurderes til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året. Fosfor kan dog potentielt blive et større problem, efterhånden som tiltag vedr. kvælstofbelastningen gennemføres. For fosfors vedkommende er det især et spørgsmål om tilstedeværelsen af risikoarealer i det enkelte landbrugsprojekt.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe/Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

ConTerra har lavet en analyse af udviklingen i dyretryk i oplandet til Limfjorden i perioden 2001 til 2007. Analysen viser, at der ikke sker nogen betydelig ændring i den samlede belastning af fjorden. Der sker altså en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer.

På baggrund af ovenstående, og det faktum at næringssalttransporten i Langerak primært er østgående, vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Langerak, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet Nibe/Gjøl Bredning.

Referencer:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Sjøgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002_08.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002_09.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002_10.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen.
http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf

BILAG NR 10

- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (Juni 2007a): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007b): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002. <http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2005): NOVANA Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004. <http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Hovedrapport.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden. <http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf